

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUNUN
SAĞLAYICILARININ İNCELENMESİ**

**Merve GEMİCİ KOŞAR
17700548**

**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM**

**İSTANBUL
2022**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUNUN
SAĞLAYICILARININ İNCELENMESİ**

**Merve GEMİCİ KOŞAR
17700548
ORCID NO: 0000-0002-3206-2703**

**TEZ DANIŞMANI
Doç Dr. Özkan SAPSAĞLAM**

**İSTANBUL
2022**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUNUN
SAĞLAYICILARININ İNCELENMESİ**

**Merve GEMİCİ KOŞAR
17700548**

Tezin Savunulduğu Tarih: 01.03.2022

Tez Oy Birliği

ile Başarılı Bulunmuştur

Unvan Ad Soyad

İmza

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. İsa KAYA

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK

**İSTANBUL
2022**

ÖZ

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUNUN SAĞLAYICILARININ İNCELENMESİ

Merve GEMİCİ KOŞAR

Mart , 2022

Çocukların oyunlarında ortaya çıkan davranışlar, oyunda kullanılan materyaller ve oyun tercihleri çevrelerinden etkilenir. Çevresel bir yaklaşıma sahip olan sağlayıcılık teorisi, çevre ile etkileşime girdiğimiz anda davranışlarımızın ve düşüncelerimizin çevreye katkı sağlayan tüm öğelerden izler taşıdığını savunur. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitime devam eden çocukların iç mekân sınıflarında oyunlarına devam ederken -ekolojik bir yaklaşım olan sağlayıcılık teorisi çerçevesinde- oyunu inşa eden yani oyunu sağlayan nesne ve materyaller, oyun arkadaşları ve düzenlenen ortam öğelerinin hangi açılardan oyunda yer aldığını ve hangi tür oyunların oynandığını bütüncül olarak ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması desenine göre yapılandırılmıştır. Çalışmanın örneklemini amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen MEB programına göre düzenlenmiş bir sınıfta eğitim gören 5 yaş 20 çocuk oluşturmaktadır. 33 gün süresince, oyun zamanında katılımcı olmayan gözlem yaparak veriler toplanmıştır. Verilerin kaydedilmesi için Piaget/Parten Oyun Gözlem Kayıt Formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Gözlem sonucunda, oyun zamanında toplam 1518 farklı oyun davranışı sergilenmiştir. Oyunlarda toplamda 588 materyal kullanılmıştır. Oyunlar sınıf içerisinde öğrenme merkezlerinde gerçekleşirken, oyun esnasında oyun merkezleri 709 kez ziyaret edilmiştir. Sağlayıcı olarak çocuk, gelişimiyle uyumlu şekilde, fonksiyonel, yapılandırmacı, dramatik, tek başına, paralel, grup oyun davranışlarını sergilemiştir. Sağlayıcı olarak materyal, oyunların tümünde kullanılmıştır. Sağlayıcı olarak oyun ortamı ise, öğrenme merkezlerine bölünmüş, materyallere açık erişimli bir sınıf olarak, oyun davranışlarını çeşitlendirmiş ve çocuklar tarafından düzenlenmiştir. Sonuç olarak, çocuğun gelişimine katkı sağlamak amacıyla iç mekân eğitim ortamına yerleştirilen her materyal, eğitim ortamının düzenlenme şekli, oyun arkadaşlarının gelişimi, çocukların oyunlarını inşa eden birer öğedir ve bütüncül olarak ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Dönemi, Oyun, Oyun Materyalleri, Sağlayıcılık

ABSTRACT

INVESTIGATING AFFORDANCES OF PLAY IN EARLY CHILDHOOD

Merve GEMİCİ KOŞAR

March, 2022

The behaviors that occur in children's play, the materials used in their play and their play preferences are affected by their environment. The Affordance theory, which has an environmental approach, argues that as soon as we interact with the environment, our behaviors and thoughts bear traces of all the elements that contribute to the environment. The purpose of this research is to examine in which aspects the objects and materials, playmates and organized environment elements that build the play, that is, afford the play, take place in the play and what types of play are involved in the play time while they continue their play in the indoor classrooms of children who continue their early childhood education - within the framework of the Affordance theory, holistically. This research was conducted as the case study which is one of the qualitative research methods. The sample of the study consists of 20 children aged 5 years, who are educated in a classroom arranged according to the Montessori program selected with the purposeful sampling method. During 33 days, data were collected by non-participant observation at play time. Piaget/Parten Play Observation Record Form was used to record the data. Content analysis method was used in the evaluation of the data. In consequence of observation, total of 1518 different play behavior were demonstrated during play time. A total of 588 play material was used in plays. While the plays occur in learning centers, centers were visited 70 times during the play. The child is an affordance of play, conformably with own development, exhibited functional, construction, dramatic, solitary, parallel, group play behaviors. The material is an affordance of play, has been used in all plays. The play environment is an affordance of play, was divided into learning centers and provide open access to materials, diversified play behaviors and organized by children. As a result, every material that the teacher places in the indoor educational environment in order to contribute to the development of the child, the way the teacher organizes the educational environment, the development of the playmates are an element that affords the children's games and should be considered holistically.

Key Words: Early Childhood Period, Play, Play materials, Affordance

ÖN SÖZ

Öncelikle, bu araştırmanın nihayete ermesinde büyük rol oynayan, aynı zamanda akademik hayatım boyunca rol modelim olacak, saygıdeğer danışmanım Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM'a teşekkürlerimi sunarım. Tez savunmama katılan, Doç. Dr. İsa KAYA ve Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK hocalarıma değerli katkılarından ötürü teşekkürlerimi sunarım.

Akademik kariyerimde desteğini esirgemeyen kıymetli eşim İbrahim KOŞAR'a ve bana anneliği tattırarak, gelişimi farklı boyutlarla anlamama vesile olan biricik kızım Meva'ya çok teşekkür ederim. Bu günlere gelmemi sağlayan değerli annem Rabia GEMİCİ ve babam Ruzi GEMİCİ'ye kalpten teşekkür ederim.

Çalışmanın verilerini toplarken bana yardımcı olan öğretmen arkadaşım Şeyda TELEK'e şükranlarımı sunuyorum.

Şükranlarımın en büyüğü alemlerin Rabbinedir.

İstanbul; Mart, 2022

Merve GEMİCİ KOŞAR

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar	3
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	4
2. LİTERATÜR TARAMASI- KURAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. Erken Çocukluk Döneminde Oyun	5
2.2. Erken Çocukluk Döneminde Oyunun Gelişimsel Önemi	7
2.3. Oyun Türleri	9
2.4. Oyun Zamanı	10
2.5. Oyun Ortamı	11
2.6. Oyun Materyalleri	13
2.7. Sağlayıcılık Teorisi (Affordance Theory)	15
3. YÖNTEM	19
3.1. Araştırma Modeli	19
3.2. Örneklem-Çalışma Grubu.....	19
3.3. Veri Toplama Araçları.....	19
3.3.1. Piaget/Parten Oyun Kayıt Formu	20
3.4. Veri Toplama Süreci	20
3.5. Verilerin Analizi	22
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik	22
4. BULGULAR.....	24
4.1. Bulgulara İlişkin Özet Bilgiler.....	87
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	94
5.1. Sağlayıcı Olarak Çocuk.....	94
5.2. Sağlayıcı Olarak Materyal	95
5.3. Sağlayıcı Olarak Oyun Ortamı	97
6. ÖNERİLER.....	99
KAYNAKÇA.....	100
EKLER.....	107

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 1. Gün.....	13
Tablo 4.2. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 2. Gün.....	15
Tablo 4.3. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 3. Gün.....	17
Tablo 4.4. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 4. Gün.....	19
Tablo 4.5. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 5. Gün.....	22
Tablo 4.6. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 6. Gün.....	24
Tablo 4.7. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 7. Gün.....	26
Tablo 4.8. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 8. Gün.....	28
Tablo 4.9. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 9. Gün.....	30
Tablo 4.10. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 10. Gün.....	32
Tablo 4.11. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 11. Gün.....	34
Tablo 4.12. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 12. Gün.....	36
Tablo 4.13. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 13. Gün.....	38
Tablo 4.14. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 14. Gün.....	40
Tablo 4.15. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 15. Gün.....	43
Tablo 4.16. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 16. Gün.....	44
Tablo 4.17. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 17. Gün.....	46
Tablo 4.18. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 18. Gün.....	48
Tablo 4.19. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 19. Gün.....	49
Tablo 4.20. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 20. Gün.....	51
Tablo 4.21. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 21. Gün.....	53
Tablo 4.22. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 22. Gün.....	56
Tablo 4.23. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 23. Gün.....	57
Tablo 4.24. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 24. Gün.....	59
Tablo 4.25. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 25. Gün.....	61
Tablo 4.26. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 26. Gün.....	63
Tablo 4.27. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 27. Gün.....	65
Tablo 4.28. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 28. Gün.....	68
Tablo 4.29. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 29. Gün.....	69
Tablo 4.30. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 30. Gün.....	70

Tablo 4.31. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 31. Gün.....	73
Tablo 4.32. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 32. Gün.....	74
Tablo 4.33. : Oyun Gözlem Kayıt Formu 33. Gün.....	73
Tablo 4.34. : Günlük Toplam Gözlem Bilgileri.....	87
Tablo 4.35. : Toplam Gözlem Bilgileri.....	92

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1:	Sınıf Krokisi.....	22
----------	--------------------	----

KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

NAEYC : National Association for the Education of Young Children

1. GİRİŞ

Bu bölümde yapılan çalışma ile ilgili problem durumu, alt problemler, araştırma amacı, araştırmanın önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Oyun, hayatımızın her alanında var olan, her insanın deneyimlediği fakat tanımlaması zor bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. James (1999), oyuna tam bir tanım bulmanın zorluğunun, doğasından kaynaklandığını söylemektedir. Göncü (2019) ise oyuna yetişkin dünyasından bakıldığında gözden kaçan ifadelerin yer aldığını ve bu nedenle de bir tanım üzerinde uzlaşmadığını ifade etmektedir. Sutton-Smith (2001)'e göre hepimiz oynamışızdır ve oyunun nasıl hissettirdiğini biliriz fakat iş bir tanım ortaya koymaya gelince anlaşılmadan ziyade muğlaklık vardır. Oyun tanımlanmasının zorluğuna karşın ayrıştırılabilen bir davranıştır. Oyun çalışmacıları oyunu diğer davranışlardan ayıran belirli özelliklerin olduğunu ileri sürerler. Mecazilik, içsel motivasyon, süreç odaklılık, serbest seçim ve olumlu duygulanım, özgürlük ve aktif katılım, oyunu diğer davranışlardan ayıran özellikleridir. Fakat bazı çalışmacılara göre özgürlük ve aktif katılım birtakım oyun türlerini dışarıda bırakılacağı için kategoriden çıkarılmalıdır (James, Christie, Yawkey, 1999).

Oyun ve oyun materyalleri çocuğun sağlıklı gelişimi için bir ihtiyaçtır (Kamla-Raj, 2005). Çalışmacılar, oyun davranışının çeşitliliği sonucunda oyun türlerini kategorizelemiştir. Bu türler, tek başına, paralel, birlikte, iş birliğine dayalı, sosyal, yapılandırmacı, dramatik, fonksiyonel, sembolik, fiziksel ve kurallı olarak isimlendirilmektedir (Frost, Wortham, Reifel, 2008). Oyun türleri, araştırma esnasında çocuğun oyununu anlamak için bir çerçeve sunmaktadır. Bu türler araştırmacının amacına göre de değişebilmektedir.

Sağlayıcılık teorisine göre bir eylemin gerçekleşebilmesi için koşullar ve özellikler çevre tarafından sağlanır (Chemero, 2003). Bu bağlamda düşündüğümüzde, oyun eylemi kendiliğinden ortaya çıkmaz. Oyunun öznesi olan çocuk, çevrede bulunan uyaranları kendi algı süzgecinden geçirir ve eyleme dönüştürür. Oyunun doğasını

düşündüğümüzde, materyaller büyük oranda oyunun sağlayıcısıdır. Çocuğa sağlanan materyaller değıştikçe oyun da değışecektir. Gelişen teknoloji ile günlük hayatta keşfettikleri materyaller ve dolayısıyla deneyimleri değışmektedir. Bu da oyunlarına doğrudan etki etmektedir. Her bir zihin uyarını farklı algılayarak öznellik oluşturur. Çocuklar bu öznellikleri oyunlarıyla birbirlerine aktarabilmektedir. Çocukların oyunlarını gözlemleyerek değışimlerin insan gelişimi üzerindeki etkisini de takip edebiliriz.

Günümüz sosyal yapısında, çalışmalarda çocukların birer toplum üyesi olarak görüldükleri, yetişkinlerin çocukların gelişimlerini çeşitli yollarla destekleyerek, onları korudukları ve geleceğe hazırladıkları yönünde artan bir vurgu vardır. (Rakap 2019) Bu vurguyu erken çocukluk döneminde oyun ile sağlarız ve oyun ile arttırabiliriz. Gerek aileler, gerek eğitim kurumları oyunu dikkate alarak bir eğitim süreci inşa etmelidirler.

Hali hazırda yer alan kuramların oyuna yaklaşımı oldukça çeşitlidir ve bu durum bütüncül bir yaklaşım eksikliği göstermektedir. Oyundan bahsederken materyalden bahsedilmemesi, oyunun kuramsallaştırılmasında eksiklerin olduğunun diğer bir göstergesidir. Erken çocukluk eğitiminde oyuna sağlayıcılık ekseninden bakmaya ihtiyaç vardır. Bu açıdan bakıldığında oyunun sıradan ve basit bir şey olmadığı daha iyi anlaşılacaktır. Öğretmenin sınıfa yerleştirdiği her materyal, materyali konumlandığı alan, oyunu inşa eder dolayısıyla da çocuğun gelişimini sağlar.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitime devam eden çocukların iç mekan sınıflarında oyunlarına devam ederken -ekolojik bir yaklaşım olan sağlayıcılık teorisi çerçevesinde- oyunu inşa eden yani oyunu sağlayan nesne ve materyaller, oyun arkadaşları ve düzenlenen ortam öğelerinin hangi açılardan oyunda yer aldığını ve hangi tür oyunların oynandığını bütüncül olarak ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sorusu;

Erken çocukluk eğitim sınıflarında oyun materyalleri, düzenlenen ortam ve çocuklar hangi açılardan oyunu sağlamaktadır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Erken Çocukluk eğitimi yıllar içerisinde çok farklı değişimler yaşamıştır. Bir çok etkili çalışmacı, alana katkılar sunarak, değişime öncülük etmişlerdir. Onların oluşturduğu felsefeler günümüz erken çocukluk eğitimi sınıflarını oluşturmaktadır ve bir çok eğitimciyi de etkilemiştir. Hepsinin ortak bir noktası vardır, erken çocukluk eğitiminde bahsederken her zaman işin içerisinde oyun olması gerektiğini savunmaktadırlar. Yıllar sonra da eğitimciler oyunu öğretimsel amaçlarla kullanmak üzerine araştırmalar yapmaktadırlar (Nutbrown, 2006). Oyunun çocuğun gelişimindeki yeri ve önemi asla geri planda kalmaz. Değişen yaşam koşullarıyla birlikte yeni betimsel çalışmalar ihtiyaç duyulduğu yine çalışmacılar tarafından ifade edilmektedir (Lifter, Mason, Barton, 2011).

Sağlayıcılık durumu oyun materyalleri açısından düşündüğümüzde, farklı oyun türlerinde kullanıcılara potansiyellerini üst düzeyde gerçekleştirmeleri için imkan vermektedir. Çocuk materyalin sağlayıcılığı sayesinde üstün potansiyelini kullanarak oyunu gerçekleştirmektedir. Alan yazında bu konuda eksiklik bulunmaktadır.

Genel bilgiler ışığında, belirli materyaller çocukları belirli tür oyunlara yönlendiriyor. Fakat, eğer materyallerin çeşitleri ve sayısı hakkında, oyun ortamının düzeni hakkında ve akranların aşinalığı hakkında daha fazla bilgi sahibi olduğumuzda davranış çıktıları üzerine daha adil ve tutarlı tahminlerde bulunabiliriz (Rubin ve Howe, 1985). Rubin bu alanı açık bir şekilde çalışmaya hazır ve değer bir alan olarak çalışmacılara önermektedir.

Oyun gizemini koruyan ve çalışmacılar tarafından çokca keşfedilmesi gerek noktaları olduğuna işaret edilen bir konudur. Ampirik araştırmalarla cevaplanması gereken bir çok soru literatürde yer almaktadır. Ortaya atılan teoriler bulgu bakımından zenginleştirilmedikçe varsayım olarak kalacaktır (Bateson ve Martin, 2013). Bu çalışmada alan yazında cevaplanması gerekliliği olan bir sorunun bulgularla desteklenmiş hali olarak tasarlanmış ve sonuçlandırılmıştır.

1.4. Sayıtlar

Gelişimde bireysel farklılıklar olduğu kadar, gelişimde yaş referans alınarak eğitsel düzenlemeler yapılmaktadır. Bu çalışmada da yaşlara göre gruplandırılarak

oluşturulan sınıflarda eğitim gören çocukların gelişimsel olarak aynı basamakta oldukları varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Çalışmanın bazı sınırlılıkları vardır. Bilinmektedir ki, çalışmanın örneklemini insanlar özellikle de çocuklar oluşturuyorsa, sonuçlar sadece çalışmaya katılan insanları temsil eder (Creswell,2013). Sınırlılıklar şöyledir;

- Gözlemlenen oyun davranışları, 5 yaş 20 çocukla sınırlıdır.
- Gözlem yapılan ortamın çerçevesi, 2013 yılında güncellenen MEB Okul Öncesi Eğitim Programından referansla sınıfın öğretmeni tarafından düzenlenmiştir.

1.6. Tanımlar

Oyun; çocuğun iradesiyle sergilediğı, benliğinden yansımaların görüldüğü, materyal aracılığıyla temsilin arttığı, her türlü çevresel sağlayıcının etkisinde kalan, gelişimin temel yapıtaşı olan bir davranıştır (Johnson, Christie, Yawkey, 1999).

Oyun Materyali; çocuğun düş gücünü somut hale getirmesini sağlayan her türlü araçtır (Frost, Wortham, Reifel, 2008).

Sağlayıcılık; çevrenin, özellikle de iç mekanın, düzenlenmesiyle oyunun oluşumuna katkı sağlama durumudur (Heft ve Kytta, 2006).

2. LİTERATÜR TARAMASI- KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Erken Çocukluk Döneminde Oyun

Erken çocukluk dönemi, günümüze kadar yapılan çalışmalar sonucunda, yaşamın ilk yılları dediğimiz bazı kaynaklara göre 0-6 bazı kaynaklara göre 0-8 yaş grubunu kapsayan, kişiliğin temellerinin oluşturulduğu, beyinde nöron bağlantılarının en yoğun olduğu, tüm hayatı etkileyen deneyimlerin elde edildiği bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu dönemde çocuğun gelişimi sosyal-duygusal, fiziksel, bilişsel, dil alanlarına ayrılarak değerlendirilmektedir (Berk, 2009). Bu temel alanlar bir bütünün parçalarıdır ve çocuğun üstün yararını gözeterek birlikte desteklenmesi gerekmektedir. Oyun, bu dönemde çocukların baskın ve temel davranışı olması nedeniyle tüm gelişim alanlarını birlikte ve paralel olarak destekleyen araç olarak görülmektedir.

Çocuğun dünyasında oyunu, keşiften ve işten ayıran özellikleri bulunmaktadır. Farklı alanlardan çalışmacılar, “ciddi” veya “iş” kavramları ile tanımlanan eylemlerin dışında kalan her türlü faaliyeti oyun olarak ifade etmektedirler (Bateson ve Martin, 2013). Genellikle yaş olarak küçüklerin dünyasına ait bir eylem olduğu düşünülse de, yetişkin dünyasında da sıkça örnekleri görüldüğü ifade edilmektedir; örneğin, doğaçlama tiyatro, sportif faaliyetler, masa oyunları, festivaller vb. Göncü (2019), yetişkin dünyasında görülen oyun davranışının, erken çocukluk dönemi ihtiyaçlarının sürdürülme çabası olduğunu ifade etmektedir. Oyun ile iş kavramı çocuk perspektifinde bağdaşır gibi gözükse de, iş bir angaryadır ve oyun angaryayla bağdaşmamaktadır (Goodhall ve Atkinson, 2017). Oyun başka bir açıdan bakıldığında çocuğun dünyasında keşiften farklıdır. Keşif herhangi bir nesneyi tanımaya yönelikken, oyunda kullanılan nesne ile ne yapıldığı anlaşılmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle oyunda işlevsellik ön plandadır (Sheridan, 2011).

Hangi davranışın oyun olduğu, kimin oynadığına karar verirken, diğer bir yandan oyunu bir tanıma uydurmaya ve kategorize etmeye çalışmak, çocukların kendi oyun tanımları olduğunu görmezden gelme hatasına düşürebileceği savunulmaktadır. Farklı

tanımların varlığı oyunun sonsuz değişkenli ve kompleks olduğunu da göstermektedir. Oyun çelişkilerden beslenir. Bu çelişkiler, gerçeklik ile hayal, gerçek dünya ile oyun dünyası, mantıklı ile absürt, bilinen ile bilinmeyen, asıl ile olası, güvenlik ile risk, kaos ile düzen ve geçmiş, şimdi, gelecek arasında var olanlardır.(Wood, 2005).

Oyunun nasıl erken çocukluk eğitim programlarının değişmez parçası olduğunu tarihsel süreçleri inceleyerek ve aktararak ikna gücü arttırılmalıdır. (Bloch ve Choi, 1990). Tarihsel süreçler ve günümüze kadar gelen çalışmalar önemini vurgularken, oyuna muhattap alınan çocukların gelişimlerinde ve ihtiyaçlarında kuşak farklılıkları bulunabilir. Bu nedenle öğretmenler, uzmanlar olarak oyuna dair öncelikleri, felsefeleri ve amaçları tekrar tanımlamak gereklidir. Tuğrul ve diğ.(2019) gerçekleştirdiği araştırmada öğretmenler tarafından belirtildiği üzere velilerin oyun yerine akademik etkinlik istekleri tam olarak savunuculuğun kuvvetlendirilmesi gerekliliğinin göstergesidir.

Oyun çocuğa yaşamı deneyimlemesini sağlarken, gelişimin desteklenmesinde en uygun araçtır (Bredenkamp, 2009). “Tay iken oynamayan, at olmaz” (Yenenci-Avcı, 2014) atasözü de, Türk kültürünün oyuna dair gelişimsel bakışa sahip olduğuna işaret etmektedir. Oyun davranışları, çocukların cinsiyet durumundan, gelişimsel seviyelerinden ve içinde bulundukları sosyo-ekonomik düzenden oldukça etkilenmektedir ve değişkenlik göstermektedir (Rubin, Maioni ve Hornung, 1976). Oyun çocuk ile ayrılmaz bir gerçekliktir. Erken çocukluk eğitim programlarının da temel ögesi olarak yer almaktadır (Aktan-Acar, 2021). Gerek etkinlik türü olarak, gerek serbest oyun dilimleriyle farklı modellerde çeşitli uygulamalar bulunmaktadır.

Dhingra, Manhas ve Raina (2005), 20 farklı okul öncesi ortamında oyun düzenini araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda çocukların oyun davranışları ve içerikleri her okulda benzerlik göstermektedir. Geniş oyun alanına sahip olmayan okullarda çocuklar oturarak oynamaktan keyif almaktadır. Bu durum çocukların mekan kullanımlarını her zaman oyuna elverişli hale getirdiklerini göstermektedir. Bir diğer bulgu olarak çocukların oyun davranışları materyallerin varlığına ve yokluğuna göre değişmektedir. Çocuklar oyunlarını materyallerin mevcut olma durumuna göre yapılandırmaktadır. Çalışmada gözlemlenen çocukların, dramatik, yapılandırmacı, iş birlikçi, tek başına, grup oyunları oynadıkları ve oyun davranışını izledikleri kaydedilmiştir. Son olarak oyun ortamında bir yetişkinin ya da öğretmenin varlığında

çocuklar daha organize ve aralıksız oynayabiliyorlar. Çalışmanın sonuçları, serbest oyun zamanlarında gözlemlenen durumların evrensel olduğunu vurgulamaktadır.

2.2. Erken Çocukluk Döneminde Oyunun Gelişimsel Önemi

Oyuna farklı bakışlar ve yorumlardan bazıları zaman içerisinde daha çok kabul görerek baskın hale gelmişlerdir. Bu görüşler, psikanaliz, duygusal motivasyonlar, iletişim, bilişsel ve sosyal görüşlerdir (Frost, 2012). Bu görüşler, günümüzde yaygın olan gelişimsel bakış açısıyla da paraleldir. Erken çocukluk kuramcılarının ve çalışmacılarının fikirleri sonucunda, gelişimi bir bütün olarak ele aldığımızda oyunun gelişim alanlarını aynı anda karşılayan ve destekleyen bir araç olduğu kaçınılmaz şekilde kabul görmektedir.

Öncelikle oyunun bilişsel gelişim alanını destekleme yönüne bakacak olursak, Piaget ve Vygotsky'nin görüşleri ön plana çıkmaktadır. Bilişsel gelişimde oyunun öğrenme ile ilişkisine yoğunlaştığı çalışmalar bulunmaktadır. Piaget'e göre oyun içerisinde sergilenen davranışlar çocuğun gelişimsel göstergesidir. Çocuğun gelişimini yaşlara paralel olarak basamaklandığı teorisinde, her bir gelişim basamağında çocukların farklı bir oyun davranışı da sergilemeye başladığını da ifade etmiştir. Ayrıca öğrenme sürecinde uyum ve özümseme ismini verdiği deneyimleri yaşarken oyun bu süreçlerin sağlıklı gerçekleşmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Piaget, 1951). Vygotsky'e göre ise bilişsel alanda oyun yakınsak gelişim alanı(ZPD) görevi görmektedir. 3-6 yaş arasında -mış gibi yapmak davranışı içerisinde olmak, çocuğun bilmediklerini, bildikleri hanesine taşıırken, yakınsak gelişim alanının da temel eylemidir. Çocuk her öğrendiğini -mış gibi yaparak kendini geliştirmekte ve kapasitesini arttırmaktadır (Göncü, 2019). Zihin teorisi de oyunda -mış gibi yapmak davranışı ile ilişkilendirilmiştir. Oyun çocukların başkalarının ve kendisinin iç zihinsel durumlarının farkında olmalarını ve başkalarının duygu, düşünce, inanış ve isteklerini anlamalarını sağlamaktadır (Liliard, 1993).

Sosyal gelişim alanını destekleyen yönünden oyuna baktığımızda Parten'ın yaptığı ve bir çok kez başka çalışmalarla geçerliği kanıtlanmış teorisi ön plana çıkmaktadır. Her insan ilkel sosyal davranışlardan işbirlikçi sosyal davranışlara doğru bir gelişim göstermektedir. Oyun bu davranışların akranlarla deneyimlediği temel paylaşım alanıdır (Parten 1932).

Duygusal gelişim alanını destekleyen yönünde oyuna bakıldığında Freud, Erikson ve Winnicot oyunun töropatik yönünü ifade etmişlerdir. Freud'a göre oyun çoğu çocuk için kurmaca dünyalarında istediklerini elde ettikleri psikolojik güvenli alan sağlamaktadır. Aynı zamanda çocuklar kontrolleri dışında olan, onları kısıtlayan durumlarla da, -mış gibi yaparak üstesinden gelebilmektedirler (Garhart-Monney, 2013). Erikson da psikanalitik perpektifi takip ederek oyun için, çocuğun geçmişinin yansımaları şimdiki zamanın derin düşünülmesi ve neyin gelmekte olduğunun keşfedilmesidir ifadelerini kullanmıştır (Cohen ve Waite-Stupiansky, 2017). Winnicot (1971), oyun terapisi ekolünün temellerini atmıştır. Kitaplarında çocuklarla gerçekleştirdiği görüşmelerden vakalarını paylaşarak teorisini desteklemiştir ve oyunun iyileştirici bir güç olduğunu ifade etmiştir. Oyun, iç gerçeklik ve dış gerçeklik arasında yer alan bir ara deneyim bölgesidir. Çocuk iki farklı gerçekliğin geriliminden oyun içerisindeyken sıyrılabilir. Ona göre bir çocuk yalnızca oynarken tüm kişiliğini ortaya koyabilmektedir. Oyun çocukla iletişime geçilirken kullanılması gereken en temel araçtır.

Oyunun fiziksel gelişim alanını desteklediği yönüne baktığımızda, geçmiş teorilerde ön plana çıkmamasına karşın, güncel gözleme dayalı verilerle önemi ortaya konmaktadır. Oyun içerisinde çocukların aktif, hareketli katılımları, gerek genel sağlıkları gerek fiziksel gelişimlerinin desteklenmesi adına önemli rol oynamaktadır (Özer, 2006). Yapılan çalışmalarda, fiziksel olarak aktif olmak, fiziksel çevre ile yüksek oranda ilişkili bulunmaktadır. Çocukların yeterli sürede -günde 60 dk- oyun oynamaları, taşınabilen ya da sabit fiziksel oyun ekipmanlarının varlığı, öğretmenlerin tutumları, fiziksel etkinlik çalışmaları erken çocukluk eğitim kurumlarının çocukların fiziksel aktifliğini doğrudan etkileyen ve arttıran özellikleridir (Bower ve diğ., 2008). Sando(2019)'un 80 çocuk ve 8 farklı erken çocukluk kurumunda yürüttüğü oyun gözlemleri sonucunda, oyun çocukların iyi oluşları ve fiziksel olarak aktiflikleri üzerinde yüksek oranda etkili bulunmuştur.

Diğer bir yandan oyun tamamı ile gelişimsel faydadan sorumlu değildir (Johnson, Christie ve Ywakey, 1999). Materyal, öğretmen, akran desteği ve mekan düzenlemesi açılarını da göz önünde bulundurarak eksiksiksiz bir fayda sağlanacaktır.

2.3. Oyun Türleri

Oyunun tanımında ortak bir fikrin olmaması ve tanımlamasının zorluğunu ifade edilmesinin yanı sıra gelişimsel olarak önemi de göz önüne alındığında, oyun araştırmacıları oyunu farklı kategorilere ayırmaktadırlar (Önder ve Arslan-Çiftçi, 2017). Zaman içerisinde çocukların oyunlarda farklılaşan davranışları, kuramların birer ögesi olarak, türlere ayrılmıştır. Oyun türlerinin çoğunlukla kabul görüp, çalışmalarda atıfta bulunulanları, çocuğun gelişimi ile paralel olarak yapılandırılmış kuramların ögesi olarak bulunmaktadır.

En çok bilinen kuramcı Piaget (1951)'e göre oyun gelişimi ile bilişsel gelişim paralel olarak ilerlemektedir. Bu bağlamda kuramında belirttiği gelişim basamaklarında çocukların oynadıkları oyunları isimlendirmektedir. Çocuklar gelişimlerine uygun olarak, duyu-motor dönemde alıştırma oyunu ile meşgul olarak motor faaliyetler ve yinelemelerle vakit geçirmektedirler. İşlem öncesi dönemde ise, sembolik oyun ile meşgul olarak, simgeleri kullanırlar, nesneleri farklı şekilde manipüle ederler ve taklit becerilerini geliştirirler. Somut işlemler döneminde ise, kurallı oyunlara meşgul olarak önceden düzenlenmiş kurallara uyum becerileri ve gerçekçi roller ön plana çıkmaktadır.

Piaget'in teorisinden yola çıkarak, günümüzde ve bu çalışmada da kullanılan oyun kategorizasyonu Smilansky tarafından yapılmıştır. Smilansky'nin dört aşamalı oyun türleri şöyledir; 1. İşlevsel oyun- basit tekrarlı hareketler, 2. Yapılandırmacı oyun- belirli materyallerle yapılar oluşturmak, 3. Dramatik oyun- roller, taklitler ve hayali durumlar gerçekleştirmek, 4. Kurallı oyun- belirli kurallara uyum sağlamak. Bu aşamalar, bilişsel gelişim basamakları ile paraleldir ve hiyerarşik olarak ilerlemektedir. Fakat oynanan bir oyun türü, yeni gelişim basamağında ortadan kalkmaz, ihtiyaçlar durumunda sergilenmeye devam etmektedir (Takhvar ve Smith, 2009).

Parten(1932) ise, oyunu sosyal davranışlar içerisinde değerlendirerek türlere ayırmıştır. Hiyerarşik bir şekilde sırasıyla, katılımcı olmayan, izleyici, tek başına, paralel, birlikte ve işbirlikçi sosyal davranışlar sergilenmektedir.

Hughes (2001) var olan oyun türlerinin oyunu eksik yansıttığı fikrinden yola çıkarak 16 farklı yeni tür tanımlamıştır. Serbest oyunun savunucusu olarak, bu oyun türlerinin her yaş grubunda tercih edilebileceğini ifade etmektedir. Bu oyunlar; Sembolik oyun, İtiş-kakış oyunu, Sosyo-dramatik oyun, Sosyal oyun, Yaratıcı oyun, İletişimsel oyun,

Dramatik oyun, Lokomotor oyun, Derin oyun, Keşfedici oyun, Hayali oyun, Kontrol oyunu, Nesne oyunu, Rol oyunu, Özetleyici oyun ve Kurgu oyun.

Sheridan (2011), yaştan bağımsız olarak, gelişimsel olgunluğa ve ilerlemeye paralel olarak oyun türleri tanımlamıştır. Bunlar, Aktif oyun, Keşif ve Manipülasyon oyunu, Taklit oyunu, Yapı-inşa oyunu, Hayali oyun ve Kurallı oyundur.

2.4. Oyun Zamanı

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından anaokullarında uygulanmak üzere okul öncesi eğitim programı oluşturulmuştur. Bu program 2013 yılında güncellenmiştir ve çocukların hem yarım günlük hem de tam günlük eğitim akışında katıldıkları bir oyun zamanı vardır. Okul öncesi eğitim programında yer alan oyun zamanı, çocukların genellikle serbest olarak oynadıkları ve öğrenme merkezlerinde onlara sunulan materyallerle vakit geçirdikleri zamanı temsil etmektedir (MEB, 2013). Oyun zamanı sadece MEB programında yer almaz, NAEYC tarafından gelişimsel olarak uygun eğitim prgramlarında mutlaka olması gereken bir zaman dilimi olarak ifade edilmektedir.

Oyunun önemini ifade eden bir çok kanıt niteliğinde çalışma olmasına rağmen, aileler ve öğretmenler, serbest oyun zamanına ayrılan süreyi sorgulayarak daha akademik etkinlikler talep etmektedirler (Tuğrul ve diğ., 2019). Oyun anlayışında yoksunluk, çocuk merkezli etkinlik kavramının yanlış anlaşılması ve çocuklara seçme ve kontrol şansı vermemek, öğretmen merkezli aktivitelere aşırı bağımlılık, güçlü çerçeveleme yansımasıyla sonuçlanmaktadır (McInnes ve diğ., 2011).

Sheridan(2011), doğaçlama oyunu sağlamanın dört önceliğini tanımlamaktadır. Bunlar, oyun materyalleri, oyun alanı, oyun zamanı ve oyun arkadaşlarıdır. Oyun materyalleri, çocuğun yaşı ve gelişimine uygun olmalıdır. Materyal sayısı, ne çocukta uyraran eksikliği oluşturacak kadar az, ne de konsantrasyonunu bozacak ve allak bullak edecek kadar fazla olmamalıdır. Oyun alanı, diğerleriyle ortak olarak paylaşılacak şekilde serbest dolaşım aktiviteleri ve her bir çocuğu güvenli ev ortamında hissettirecek şekilde küçük kişisel alanlar sunmalıdır. Oyun zamanı, makul bir şekilde huzurlu ve öngörülebilir olmalıdır ve çocuğun ilgisiyle meşgul olduğu aktivite ne olursa olsun gerçekleştirebileceği yeterlikte olmalıdır. Oyun arkadaşlarının

çeşitli gelişim seviyelerinden olması gereklidir. Arkadaşlık ihtiyacı sosyal gelişim ilerledikçe devam eder.

2.5. Oyun Ortamı

Erken çocukluk eğitim sınıfları, diğer eğitim kademeleri için tasarlanan sınıflardan alan düzenlemesi noktasında farklılaşmaktadır. Erken çocukluk eğitiminde fiziksel alanın nasıl düzenlendiği, uygulanan programın da etkili bir göstergesidir. Çünkü alanın düzenlenmesi, çocukların neler yapabilecekleri, planlarını uygulama imkanları ve materyalleri kullanma şekilleri üzerinde etkilidir (Kostelnik ve diğ., 2019).

Öğrenme ortamının düzenlenme şekli, erken çocukluk eğitiminin ne ölçüde gelişime uygun olduğunun en önemli göstergesidir. Bu bağlamda öğrenme erken çocukluk eğitim ortamlarının düzenlenmesine yönelik öneriler aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (Bredekamp, 2017; Patillo ve Vaughan, 1992);

- Sınıf içerisinde aktif ya da gürültülü ve sessiz öğrenme ortamları birbirinden ayrılmalıdır.
- Öğrenme merkezleri mobilyalar, raflar, bölmeler ile kesin olarak birbirinden ayrıştırılarak ayrı alanlar oluşturulmalıdır.
- Merkezler tek başlarına ya da grup ile vakit geçirecek yeterlikte büyük olmalıdır.
- Büyük grup alanı oluşturulmalıdır.
- Çocukların dikkatini dağıtacak karışıklıklardan kaçınılmalıdır.
- Çocuklara aktivitelerini bağımsız olarak seçme özgürlüğü verilmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programına göre, sınıflar öğrenme merkezlerine ayrılmalıdır. Çocukların gelişimini desteklemeyi önceleyen bir sınıfta, sanat merkezi, fen merkezi, matematik merkezi, blok merkezi, oyun merkezi, büyük grup merkezi, kum ve su merkezleri olması gerekmektedir (MEB,2013; Bredekamp, 2017) Uygun olmayan fiziksel alanlarda araştırmalar rehber edinilerek merkezlerin sınıfta bulunma durumuna karar verilmez. Öğrenme merkezleri, öğretmenlerin tüm çocukların bireysel ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlamaktadır. Sınıf içerisindeki materyaller ve aktiviteler, çocuklar kendi gelişim seviyelerine uygun olanı seçebilsinler diye çeşitli beceri seviyelerini yansıtmaktadır (Patillo ve Vaughan, 1992). Oyunlarda mekansal yoğunluk, oyunun kalitesini etkilemektedir. Oyun alanında çocuk sayısına göre geniş alan vermek ve aynı anda kaç çocuğun materyalleri ve oyun alanını

kullanacağını kısıtlamak, oyunun kalitesini etkilemekte ve sosyal etkileşimi arttırmaktadır (Trawick-Smith ve diğ., 2017).

Yeniden düzenlenmiş sınıfın çocukların oyun davranışları üzerindeki etkisinin araştırıldığı çalışmada, çocukların düzenlenme öncesi ve sonrası oyunları gözlemlenmiştir. Öncesinde oyuncakların dolaplarda olduğu, masanın u şeklinde sınıfın merkezinde olduğu sınıf düzeninden, gelişime uygun uygulamalar standartlarına uygun bölünmüş düzene geçilmiştir. Araştırmanın sonucunda öncesinde çocuklar kısa oyun süresine ve tamamlanmamış oyunlara sahipken, düzenleme sonrasında oyun süreleri artmış ve oyunlarını tamamlamışlardır. Düzenleme öncesinde dramatik oyun senaryoları kısıtlıyken, senaryolardaki çeşitlilik artmış ve farklı materyallerle oyun oynanmıştır. Yine gözlemler sonucunda nesneler inşa ederken dikkat süreleri artmış ve materyal çeşitliliği artmıştır. Çocuklar erişilebilir materyalleri sadece gerçeğe uygun değil, yaratıcı şekilde de kullanmıştır. Son olarak düzenleme sonrasında çocukların oynamayı tercih ettikleri öğrenme merkezi sayısı artmış ve oyunda geçirdikleri süre uzamıştır (Acer ve diğ., 2016).

751 çocuk ve 34 sınıftan toplanan veriye göre, çok katmanlı istatistiksel analizler kullanılarak, çocukların öğrenmelerini kesin olarak etkileyen, bir dizi çevresel tasarım parametreleri tanımlanmıştır. Bunlar, sınıfın bir çok açıdan ışık alması, sınıfın kaliteli aydınlatmaya sahip olması, sınıftaki mobilyaların kaliteli olması, aynı anda bir çok öğrenme aktivitesini gerçekleştirecek fazla alan, geniş koridorlar, büyük binalar ve alanlar, aydınlık duvar renkleri ve öğretmenin alan düzenlemesini kolayca yapabilmesidir (Barett ve diğ., 2013). Çocukların oyun alanı tercihleri araştırıldığında, doğaya ve fiziksel aktiviteye karşı büyük bir ilgileri olduğu, alanları tanımlarken duygusal anlamı yoğun ve çeşitli kelimeler kullandıkları, kurgu dünyalarında heyecan ve eğlence öğelerini tanımladıkları görülmüştür (Hyövenen ve Kangas, 2007).

Sınıf düzenleme öğretmenin sorumluluğunda olduğu görüşünün aksine, literatürde sınıf düzenlemesine çocukların aktif katılımının onların gelişimine etkisi olduğunu gösteren çalışmalarda mevcut. Mannasakis(2020)'in yürüttüğü çalışmada, çocukların kendi bulundukları mekanları organiz etmede yetenekli ve yetkin oldukları gözlemlenmiştir. Bu bağlamda, yeni çalışmalar yapılması ve çocukların ortamı düzenlemeye yönelik katılımlarının arttırılması tavsiye edilmektedir.

2.6. Oyun Materyalleri

Oyun denilince akla, kaçınılmaz şekilde oyun materyalleri gelmektedir. Oyun gibi oyun materyalleri de çocukların en temel ihtiyaçları arasında yer almaktadır (Bekmezci ve Özkan, 2015). Kolay kullanıma sahip, yalın ama oynamaktan haz aldırıcı materyaller, çocuklara aktif ve yaratıcı oyunları sağlar (Egemen, Yılmaz, Akil, 2004).

Okul öncesi eğitime katılmadan önce çocukların materyallerle teması kendi evlerinde gerçekleşmektedir. Fakat ailelerin sosyo-ekonomik düzeyi, eğitim durumları çocukların oyun materyallerine erişimini ve erişilen materyallerin çeşitliliğini etkilemektedir (Erden, Alisinanoğlu, 2002). Yetişkinlerin çocuklar için oyuncak seçme davranışlarının incelendiği başka bir çalışmada, ebeveynlerin çocuklarına düzenli aralıklarla oyuncak almadığı, oyuncak seçiminde eşit söze sahip oldukları ve ebeveynlerin eğitim düzeyi yükseldikçe çocuklarına daha sık oyuncak aldıkları bulgularına ulaşılmıştır (Bolişik ve diğ., 2014). Gelişimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla, okul öncesi eğitim kurumlarının materyal çeşitliliğine dikkat edilmelidir.

Oyun araştırmacıları yıllardır, belirli tür materyallerin varlığının, belirli tür oyunlarla nasıl ilişkili olduğunu incelemektedirler. Yetişkinlerin materyalleri sunma yolları ve belirli yönergelerle sunmaları, çocukların materyalleri kullanma durumunu kısıtlayabilmekte ya da genişletebilmektedir. Örneğin; ahşap yapbozlar bilişsel oyunlarla ilişkilendirilen materyallerdir. Fakat yapboz kalıbını kaldırdığınız zaman parçalar araba şekillerine, teknelere ve insanlara dönüşebilmektedir ve hem yapılandırmacı hem de dramatik oyunda kullanılabilir (Rubin ve Howe, 1985). Belirli tip materyaller, belirli oyun davranışlarını ortaya çıkarabilir. Howe, Leach ve Dehart (2021)'in çalışmasında açık uçlu oyun materyallerinin, yapılandırılmış ve tematik materyallerden daha çok sosyal etkileşimi ve işbirlikçi yapılandırmayı ortaya çıkarmaktadır

Nicholson tarafından ortaya atılan “Loose Parts” teorisine göre, açık uçlu olarak tanımlanan materyallerin kullanımı, kendi meraklarını yönlendirmelerini, yaratıcılıklarını sergilemelerini ve sosyal, duygusal ve bilişsel çeşitli becerilerini göstermelerini sağlamaktadır (Gull ve diğ., 2019). Doğal olarak nitelendirilen materyaller, ağaç, bitki, kum, su ve taş ile bağlantılı olanları kapsarken, imal edilmiş

olarak nitelendirilen materyaller, farklı maddelerden bloklar, dramatik oyun malzemeleri, ve her türlü oyuna taşınabilen malzemeleri kapsamaktadır.

McDowel (1937) oyun materyalleri hakkında en temel ve gözlemsel çalışmalardan birini gerçekleştirmiştir. 2-4 yaş arası 20 çocuğu oyun zamanında gözlemleyerek, materyalleri ne sıklıkla tercih ettikleri, dikkat sürelerini ve materyall kullanımını araştırmıştır. Ayrıca gözlemcilerle yönergeler de paylaşmıştır. Sırasıyla en çok tercih edilenden az tercih edilene doğru materyal kullanım sıklığı şöyle; bebek köşesi, kaydırak, büyük blok, vagon, kil, tahteravalli, kitaplar, tabaklar, toplar, puzzleler, trenler, kara tahta, boyalar, bebekler, oyuncak çekiç, küçük bloklar, piramit, çekme oyuncağı, el arabası, küçük çivi panosu, orta boy bloklar, kamyon, büyük çivi panosu, ahşap hayvanlar, iç içe halkalar, iç içe kaplar, boncuklar ve küçük arabalar. Bu sonuçların, öğretmenlere ve ebeveynlere materyal seçiminde rehberlik edeceğini ifade etmiştir. Neredeyse bir asır önce de aynı materyallerin erken çocukluk eğitiminde kullanılması ve tercihlerin de değişmediği görülebilmektedir. Çocuklar kullandıkları materyallere, çevrenin onlara sağladıkları dahilinde. kendileri karar verebilmektedirler.

Moller (2015), çocukların sosyo-dramatik oyun materyalleri ve yaratıcı-yapılandırmacı oyun materyalleri ile oyun esnasında, hayal gücü ile yaratıcılıkları arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Yaratıcı yapılandırmacı materyaller çocukları daha küçük gruplarda oynamaya itmiştir. Planın ardından inşa sürecinde gelen yeni fikirler reddedilmiş ve plana sadık kalmak için 2-3 kişi ile sınırlı kalan bir grup kurulmuştur. Açık hedefler belirlemeden, olaylar akışına bırakıldığında, sosyo-dramatik oyun materyalleri ile daha geniş kapsamda yeniliklere plan ihlallerine açık oyun senaryoları oluşturulmuştur. Yaratıcı-yapılandırmacı materyallerle oyun, kuralların sabit ve değişimin uzalaşmayla sağlanabileceği öğretisini çocuklara sağlarken, sosyo-dramatik materyallerle oyun, kuralların dinamik bir süreçte oluştuğu ve fikirlerin değişken olduğu öğretisini sunmaktadır. Çalışmada görüldüğü üzere, materyallerin yapılandırılmamış olması, bu esnekliği doğduran sosyal ilişkilere de yansıtmıştır.

Ness ve Farenga(2016) yürüttüğü çalışmada görsel-mekansal yapılandırmacı oyun materyallerin(blok, ahşap tuğla ve tahta) serbest oyun zamanında uzamsal düşünce, yaratıcılık ve üst düzey öğrenme üzerinde etkisini incelemiştir. Bahsedilen oyun materyallerinin spesifik nitelikleri, mimarlık ve mühendislik gibi profesyonel disiplinlerde gerekli olan, bilimsel, teknolojik ve matematiksel becerilerin temellerini

atmaktadır. Tam aksine, kalıplamış ve senoryalaştırılmış yapılandırmacı oyun materyallerinin tersi bir etkisi olduğu ve özelleştirilmiş ve ticarileştirilmiş temalara sahip ürünlerin kullanımı öz düzenlemeyi baltalamakta hatta yaratıcı fikirler için risk oluşturmaktadır.

Öncü ve Ünlüer (2010), erken çocukluk döneminde oyun materyallerinin yaratıcı kullanımını araştırmak amacıyla 5-6 yaş 40 çocuğu oyun zamanında gözlemlemiştir. Çalışmanın sonucunda çocukların oyunlarında materyalleri yaratıcı şekilde kullanamadıkları ifade edilmiştir. Çocuklar oyuncakları oyun içerisinde kullanırken, gerçek nesneleri oyun materyali olarak kullanamamışlardır. Gelişimsel olarak yaratıcı olması beklenen çocukların, daha fazla serbest oyunla vakit geçirmeleri gerektiği ve yapılandırılmamış materyaller ve araçlarla farklı ortamlar ve durumlarda oynamaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

2.7. Sağlayıcılık Teorisi (Affordance Theory)

James Gibson tarafından oluşturulan teori ekolojik perspektife dayanmaktadır. Öncelikle “affordance” kelimesini kendi deyiimiyle Gibson (1978) türetmiştir. Ortaya çıktığı dönem makaleyi okuyan akademisyenlerin arasında sıkça kullanılan bir kelime haline gelmiştir (Osiurak, Rosetti, Badets, 2017). Türkiye de çalışılan tezlerde olanaklılık, sağlamlık şeklinde kelimenin çevirimi yapılmıştır. Bu çalışmada Sağlayıcılık olarak tanımlanmıştır.

Çok açık bir şekilde insanlar, nesneleri ve onların özelliklerini doğrudan algılayabilirler fakat geçtiğimiz yüzyılda iddia edildiğine göre, davranışlar için olanakları, yani eylemler için olanakları da doğrudan algılarız (Pols, 2011). Gibson’a göre insanlar ve hayvanlar, nesnelerin özellik ve niteliklerini algılamaktan çok onların bize sunacakları olanaklara yani nesnelerin sağlayıcılıklarına odaklanmaktadır. Çevre sağlayıcılardan oluşmaktadır ve bir eylemin olma olasılığı algının birincil konusudur. Yani, çevre hangi davranışı sağladığı açıdan algılanmaktadır. İlk tanım, “ çevrenin sağlayıcıları, hayvana ne sunulduğu, sağlandığı ve temin edildiğidir, iyi ya da kötü için.” (Gibson, 1979). Daha sonra bu tanım çokça tartışılarak, teoriye yeni boyutlar kazandırılmıştır. Gibson, algının hayvanları ve insanları çevredeki objeler hakkında nasıl bilgilendirdiğini anlamak istemiştir. Sağlayıcılık teorisi zaman içerisinde, kendi çalışmalarıyla desteklenerek oluşmuştur. İlk olarak hareket algısı üzerine çalışmalarında, engellerle karşılaştıkça nesnelerin hangilerinin anlamlarına odaklanıp

hangilerini bırakacağımıza karar verdiğimizizi ifade etmiştir. Gibson aynı zamanda algısal öğrenmeler alanına da bir çok kavram kazandırmıştır. Daha sonra, anlamın algılayan tarafından oluşturulmadığını, algılanana nesnelerin ve eylemlerin içerisinde de olabileceğini belirtmiştir (Jones, 2003). Sağlayıcılık teorisiyle ilgili temel bileşenleri, “The Ecological Approach to Visual Perception” isimli kitabında bir bölümde açıklamaktadır.

Sağlayıcılık durumu hala tartışmaya açık bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır ve teoriye yeni açıklamalar getiren çalışmacıları okudukça daha çok çalışılması gereken nokta olduğu meydana çıkmaktadır (Jones, 2003). Michaels(2003), sağlayıcılığa dair dört temel tartışma noktasına açıklık getirmeye çalışmıştır. İlk nokta, sağlayıcılığın algıya bağlı olduğu ya da olmadığıdır. Sağlayıcılık zihinsel işlemlerin sonucu olarak değil, çevrenin algılanan ya da algılanmayan hareketle bağlantılı özellikleridir. İkinci nokta hareket bağlantılı mı, yoksa daha genel mi olduğudur. Sağlayıcılık hareketle ilişkilidir ve sağlayıcılığı algılamak, ilişkileri algılamaktan daha fazlasıdır. Üçüncü tartışma noktası, sağlayıcılık bireylerin yeterliliğine mi bağlı olduğudur. Sağlayıcılık bir kişinin belirli hareketleri gerçekleştirmesine izin veren çevre özelliğiysen, yeterlilik çevrede yer alma hareketine müsaade eden kişinin özelliğidir. Sonuncu tartışma konusu ise, sağlayıcılık kavramsallaştırılmasında hangi tanımın ve görüşün önceliklendirileceğidir.

Turvey(1992) ‘e göre sağlayıcılar çevrenin eğilimsel özellikleridir. Eğilimler gerçekleşmesi olası durumlara bağlıdır. Eğer sağlayıcılar eğilimlerse, onları gerçekleştiren bireylerin varlığına da bağlıdır. Her çözünenin bir çözeltisi olduğu gibi, her oyunun bir oyuncusu vardır. Eğer sağlayıcılık başarıya ulaşmıyorsa birey için sağlayıcılığı yoktur. Burada bireylerin yeterliği de önemlidir.

Kytta (2004), çocuklarla materyalist çevrenin etkileşimli ilişkisini incelemek amacıyla Gibson’ın sağlayıcılık teorisini kullanıyor. Çevrenin sağlayıcılıkları bireylerle ilişkili olarak varsayılan işlevsel özelliklerdir. Çevre insan ilişkisi, analitik düzlemde çok eyleme dayalıdır ve doğrudandır. Ayrıca sağlayıcılıkların bireyler algılamasa bile çevrede var olduğunu belirtmiştir ve algılanan ve gerçekleştirilen sağlayıcılık kavramlarının ayrımını yapmıştır. Bu sağlayıcılık yorumu kendisinden sonra birçok çalışmada kullanılmıştır.

Little ve Sweller (2015), Avustralya'da erken çocukluk eğitim ortamlarında risk alma ve fiziksel aktivitenin sağlayıcılarını araştırdıkları çalışmalarında 245 okuldaki anket aracılığıyla topladıkları verileri incelemişlerdir. Sağlayıcılık teorisine dayanan çalışmada, dış mekan oyun alanlarının çoğunluğunun iyi durumda olduğunu saptamışlardır. Katılımcılar fiziksel aktiviteyi ve risk almayı teşvik eden faktörlerin başında dış mekan oyun alanının özellikleri ve öğretmenin desteği geldiğini ifade etmişlerdir. Ek olarak, fiziksel aktiviteleri içeren oyunlar için yeterli mekan ve zamanın sağlanmasının çocukların katılımını etkilediğini ifade etmişlerdir. Bu çalışma her ne kadar dış mekan oyun alanlarını kapsasa da, oyun alanlarının mekan ve zaman açısından yeterliliği, oyunları çeşitlendiren ve etkileyen en önemli sağlayıcıların başında gelmektedir.

Storli ve Hagen (2010) 3-5 yaş arası çocukların, geleneksel ve doğal oyun alanlarında gerçekleşen fiziksel aktif oyunlarını ve bu çevrelerin çocukların fiziksel aktivitelerini nasıl etkilediğini keşfetmek amacıyla yaklaşık 6 ay süresince, bu alanlarda çocukları gözlemlemişlerdir. Çocukların fiziksel aktivite durumlarını ölçmek için, oyun süresince ivmeölçer kullanılmıştır. Çalışmaları Fjortoft ve Kyttä'nın sağlayıcılık teorisi yorumuna dayanmaktadır. Çocukların fiziksel aktif oyunları, geleneksel ve doğal ortamlarda değişkenlik göstermezken, günden güne bireysel bazda fiziksel aktiflikte değişkenlik görülmüştür. Katılımcı çocukların fiziksel aktif oyun davranışları da paralellik göstermiştir. Fakat alanın bolluğu ve çevredeki çeşitlilik çocukların hala oyunda kalma ve uzun zaman boyunca derin konstantre olma şansını sağlamaktadır.

Beate ve Sandseter (2009) risk içeren oyunun sağlayıcılarını incelemek amacıyla hem sıradan dış mekan oyun alanında hem de doğal oyun alanlarında gözlem yapmışlardır. Sonuçlar göstermektedir ki, iki oyun alanı da yoğun bir şekilde risk içeren oyunu sağlamaktadır. Oyun alanlarının farklı özellikleri oyunlarda yer alan risk derecelerinde farklılık olduğunu ortaya çıkarmıştır. Doğal oyun alanı çocukların riskli oyunlarında daha yüksek derece risk sağlamaktadır. Çalışmanın sonuçları ışığında, oyun alanının özellikleri açıkça belirli türde oyunları sağlamaktadır.

Priske ve arkadaşları(2015), çocukların oyun ortamındaki zorlu ve riskli sağlayıcılara ilgi gösterip göstermediğini araştırmışlardır. Bu amaç doğrultusunda farklı büyüklük uzunlukta ve genişlikte blokları belirli aralıklarla yerleştirdikleri bir oyun alanı oluşturmuşlardır. Çalışmaya katılan 30 çocuk 2 dakika boyunca oyun alanında serbest

oynamıştır ve davranışları video kamera ile kayıt altına alınmıştır. Çocukların gerçekleşen davranışlarına aralığı geçiş aşağıya ve yukarıya doğru olarak odaklanılmıştır. Çocukların tamamı onları zorlamayan aralıklardan karşıya geçmişlerdir. Çalışmacılar bloklar arasındaki genişliği ve blokların yüksekliğinin çocukların aralıktan nasıl geçeceklerini, blokdan aşağıya-yukarıya nasıl gideceklerinin (adımlama, zıplama ya da tırmanma aracılığıyla) belirleyicisi olduğunu bulmuştur. Açık bir şekilde çocuklar zorlayıcı değil kolaylıkla gerçekleşen sağlayıcılara ilgi duymaktadırlar.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma erken çocukluk döneminde oyunun sağlayıcılarını incelemeyi amaçlamaktadır. Çocuk oyunlarında derinlemesine inceleme yapabilmek için nitel araştırma modeli benimsenmiştir. İlişkileri, eylemlerin, durumların ya da materyallerin niteliklerini inceleyen araştırmalar nitel araştırmalar olarak anılmaktadır (Fraenkel, Wallen, Hyun, 2015). Bu araştırma Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni örneğidir. Durum çalışması araştırmacının gerçek yaşamın içerisinde birey, küçük bir grup ya da bir topluluğa ilişkin bilgilerin gözlem, görüşme, dökümanlar gibi çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine incelendiği, bir durum betimlemesi ya da durum temaları ortaya koyduğu nitel bir çalışmadır (Creswell, 2013).

3.2. Örneklem-Çalışma Grubu

Çalışmanın örneklemi okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş 20 çocuk oluşturmaktadır. Nitel çalışmalarda genellikle örneklem grubu katılımcı sayısı 1 ile 20 kişi arasındadır (Fraenkel, Wallen, Hyun, 2015). Örneklem amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Nitel bir çalışmada yaygın olarak amaçlı örneklem kullanılmaktadır (Fraenkel, Wallen, Hyun, 2015). Çalışmanın amacı doğrultusunda veriyi etkili bir şekilde toplayabilmek için ölçütler belirlenmiştir. Birinci ölçüt gözlem yapılacak sınıfta günlük akış olarak oyun zamanına 45-60 dakika arası her gün yer verilmesidir. İkincisi, oyun zamanında çocukların vakit geçirebileceği çok çeşitli materyallere sahip olmasıdır. Üçüncüsü ise okul öncesi eğitim programında yer alan öğrenme merkezleri düzenlemelerine ait bir sınıf olmasıdır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri gözlem sırasında Piaget/Parten oyun kayıt formu kullanılarak kayıt altına alınmıştır.

3.3.1. Piaget/Parten Oyun Kayıt Formu

Johnson, Christie ve Yawkey (1999) tarafından uyarlanan bu form, çocukların sosyal ve bilişsel oyun davranışları ile oyun dışı davranışlarının kaydedilmesine olanak sağlar. Sosyal seviyede Parten'in oyun kategorileri, bilişsel seviyede Piaget'in oyun kategorileri ele alındığı için, bu form çocukların hali hazırda içinde bulundukları oyun gelişim seviyelerini değerlendirmede kullanışlı bir araçtır. Oyun davranışı bilişsel seviyede; fonksiyonel, yapılandırmacı, dramatik, kurallı, sosyal seviyede; tek başına, paralel, grup olarak kodlanmıştır. Kodlamaların tanımlamaları şöyledir;

1. İşlevsel - koşma, zıplama, toplama, boşaltma, nesneleri ve materyalleri yönlendirme hareketlerini içeren tekrarlı kas hareketleri. 2. Yapılandırmacı – bloklar legolar gibi nesnelerle ve kum, oyun hamuru gibi materyallerle birşeyler yapmak. 3. Dramatik - rol yapmak ve mış gibi davranmak. 4. Kurallı – önceden koyulmuş kurallara uyum, onaylama ve kabulü içeren davranışlar. 5. Tek başına – diğerleriyle konuşmadan oynamak 6. Paralel – diğer çocuklarla benzer materyallerle oynayarak yakın durmak ama birlikte oynamamak 7. Grup – diğer çocuklarla oynamak 8. Oyun dışı davranış- akademik çalışmalar, çalışma sayfaları, öğretmen yönlendirmeli görevler, kitap okumak, boyama yapmak gibi davranışlar.

Formun esnek bir şekilde doldurulma özelliğinden faydalanarak, gözlem boyunca çocukların kullandıkları materyaller, hangi oyun içerisinde oldukları ve ek notlar ayrı bir başlık olarak kayıt altına alınmıştır. Ayrıca ilgili formun alt bölümünde yer alan araştırmacı tarafından sınıfın durumuna göre oluşturulmuş sınıf içi merkezlerin yer aldığı davranış haritasına da, çocukların oyunu hangi merkezde gerçekleştirdikleri kaydedilmiştir. Form, Çetken (2018) tarafından dış mekan oyun alanında çocuk oyunları gözlemlerken kullanılmış ve Türkiye örneğine uyarlaması yapılmıştır.

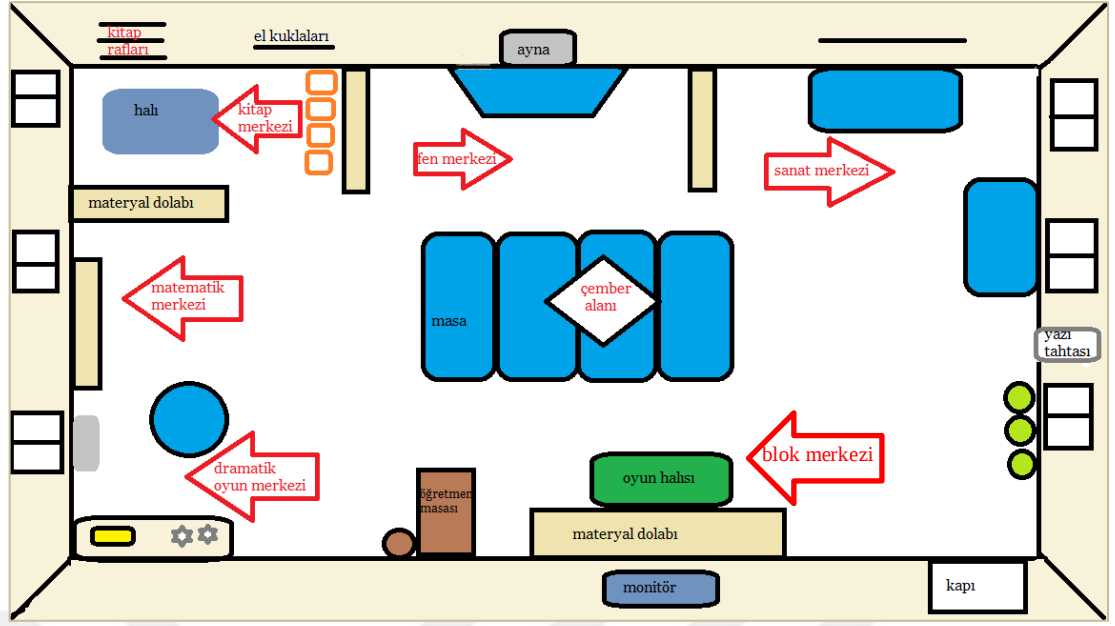
3.4. Veri Toplama Süreci

Çalışmanın verileri, MEB programı günlük eğitim akışı içerisinde yer alan oyun zamanı süresince gözlem yapılarak toplanmıştır. Gözlem, kendini sözel olarak ifade edemeyen katılımcılar ve olguların yaşandığı ortama girebilmek koşulları sağlandığında ideal bir nitel veri aracı olarak ifade edilmektedir. (Creswell, 2019). Bir takım ölçütler uyarınca bir sınıf içerisinde çocukların gözlemlenmesi, erken çocukluk döneminde çocukların güçlü yönlerini belirlemedeki en iyi yöntemdir (Boz, 2018). 0-

6 yaş çocuklarının kendilerini ifade kapasiteleri ve çocukluk çağı olgusu olan oyunun incelenmesi göz önüne alındığında, derinlemesine inceleme yapabilmek amacıyla gözlem yöntemi seçilmiştir. İdeal bir gözlemde katılımcılar gözlemciden etkilenmemelidir (Creswell, 2019). Bireyler gözlemlendiklerini anladıklarında davranışları değişecektir ve nitel araştırmanın temeli olan doğal ortam bozulacaktır. Çocukların oyun akışlarını etkilememek amacıyla katılımcı olmayan gözlemci rolü benimsenmiştir.

Gözlemcinin döküman kaydı tutması haricinde oyun zamanları video kayıt altına alınmıştır. Çalışma başlamadan önce gözlem süresi 40 gün olarak belirlenmiştir. Resmi tatiller nedeniyle 38 fiili gözlem yapılmıştır. Fiziksel gözlem formu kayıtları olmasına rağmen, video kayıtlarda aksaklık yaşanan günler çalışmanın değerlendirilmesinden çıkarılmıştır. Nihai olarak 33 günlük gözlem veileri analiz edilmiştir. Oyun gözlemi sırasında toplanan veriler Piaget/Parten oyun gözlem formu kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Çocukların oyun davranışları kayıt formunda yer alan Oyun türleri, Materyal ve Merkez başlığı altında kodlanmıştır. Kayıt formu kullanımında Johnson'un önerileri dikkate alınmıştır. Gözlemci oyun zamanı başlamadan önce günlük olarak sınıfta yerini almıştır. Her bir çocuğa 5-10 saniye arası odaklanarak kullandığı materyal, bulunduğu merkez ve oynadığı oyun türü not alınmıştır. Döngüler halinde, belirli bir sırayla 45-60 dakika arasında yaklaşık her bir çocuğu 5 döngüde gözlemleyerek veriler kayıt altına alınmıştır. Bu yöntem oyun gibi yoğun bir veri kaynağını gözlem esnasında çocuklara sırayla odaklanarak, gözlemcinin doğru analizler yapmasını ve bilgi kaçırmamasını sağlamıştır. Oyun materyallerinin isimleri doğrudan not alınmıştır. Yerinde gözlemin ardından video kayıtları araştırmacı tarafından izlenmiştir. Video kayıtları ile oyun kayıt formunda yer alan bilgiler karşılaştırılmıştır. Tüm veriler gün bazında tablo halinde sunulmuştur.

Bu çalışmada gözlem yapılan ortam da veri toplama süreci için önem arz etmektedir. Amaçlı örneklem yöntemi ile seçilen bu sınıf, MEB tarafından tavsiye edilen örnek sınıf ile büyük oranda örtüşmektedir. Sınıf bölünmüş düzende yerleştirilmiştir, öğrenme merkezleri çocuk boyutunda raflarla birbirinden ayrılmıştır. Çember alanında yer alan masalar oyun zamanında ihtiyaçlara göre yer değiştirmiştir. Sınıftaki malzemeler yer değiştirme açısından esnektir. Tüm materyaller açık ve kolay erişime sahiptir. Materyal çeşitliliği, mekansal yoğunluk durumları da literatürde bahsedilen kriterlere uygundur. Şekil 1. 'de gözlemin gerçekleştiği sınıfın krokisi yer almaktadır.

Şekil 1. Sınıf Krokisi

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizi, araştırmacının bir kaynaktaki içeriği derinlemesine açığa çıkarma olanağı sağlayan, verileri kavramsallaştırmanın ardından oluşan kodları ve temaların sistematik bir sınıflandırma süreci aracılığıyla öznel olarak yorumlandığı bir yöntemdir (Turan, 2019). Bu çalışma için yeni bir kod oluşturulmamıştır. Piaget/Parten oyun kayıt formunun sağladığı kodlar kullanılarak oyun davranışları kodlanmıştır.

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmanın örneklem grubu çocuklardan oluştuğu için, etik kurul onayının alınmasının yanı sıra, velilere çalışmayı detaylı anlatarak yazılı onam alınmıştır. Nitel araştırmalarda geçerliği sağlamak için, alanda uzun süreli etkileşim, ortamın detaylı betimlenmesi, araştırmacı yanlılığını azaltmak ve veri çeşitlemesi (üçgenlemesi) yöntemleri kullanılmaktadır (Başkale, 2016). Araştırmacının yanlılığını azaltmak için, veriler araştırmacının öznel yorumlarına bırakılmadan gözlem formuna kaydedilmiştir. Ortamın detaylı betimlemesi noktasında, veri toplama sürecinde detaylı açıklanmış ve araştırmacı tarafından sınıf krokisi oluşturulmuştur. Erken çocukluk dönemine yönelik çalışmalarda, değerlendirmenin geçerli ve güvenilir

olabilmesi için sonuçların tekrar edilebilir ve farklı zaman dilimlerinde ya da farklı bir mekanda benzer davranışların gözlemlenebilir olması gerekmektedir (McAfee ve Leong, 2011). Bu çalışmada oyun davranışı 33 gün boyunca aynı araçla tekraren gözlemlenmiştir ve belirtilen günler içinde kaydedilen davranışlar birbirleriyle tutarlıdır. Veri çeşitlemesi ya da üçgenlemesi olarak isimlendirilen yöntem için hem döküman kaydı hem de video kaydı alınmıştır. Doğal ortamın bozulma riskine karşı ve okul öncesi eğitimin günlük akışı da göz önünde bulundurularak, başka bir katılımcının ortama sokulması zor olacağı için, gözlem formlarını gözden geçirmek için video kayıt alınmıştır. Video kayıt yöntemi erken çocukluk döneminde oyun davranışlarını detaylı incelemek amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Johnson, Mansour, Sevimli-Çelik, 2015). Ayrıca literatür bölümünde belirtilen tüm oyun gözlem çalışmaları video kayıt yöntemi kullanılarak kayıt altına alınan verilerin incelenmesi ile ortaya çıkmıştır. Döküman kayıtları tamamlandıktan sonra, video kayıtları tekrar izlenerek formlardaki bilgiler ile karşılaştırmalı kontrol edilmiştir.

4. BULGULAR

Erken Çocukluk döneminde oyunun sağlayıcılarına ilişkin olarak, oyun zamanında gözlemlenen materyal kullanımı, oyun tercihleri, ziyaret ettikleri merkez ve öğretmen davranışları analiz edilmiş ve bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.1. Oyun Gözlem Kayıt Formu 1. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Takvim, Sanat malzemeleri	Sanat merkezi
Çocuk 2 Erkek	Dramatik	Paralel	Ayna, minyatür hayvan, el kuklası, minder	Fen merkezi
Çocuk 3 Erkek	Dramatik	Paralel Grup	Minder, sandalye	Kitap merkezi Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Tek başına Grup	Ayna, sandalye	Fen merkezi Blok merkezi
Çocuk 5 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel	Takvim Blok	Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Minyatür hayvan, sandalye, blok	Fen merkezi
Çocuk 7 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Shapy	Matematik merkezi Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı Kurallı Dramatik	Grup	Blok, Shapy Sandalye	Matematik Blok
Çocuk 9 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Grup	Plastik blok Sandalye	Blok merkezi

Çocuk 10 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Shapy, Sandalye, Plastik blok	Matematik merkezi Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Oyun dışı davranış		Takvim	Sanat merkezi
Çocuk 12 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Grup	Plastik bloklar Sandalye	Blok merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Bebek Sandalye	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Bebek Sandalye	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Plastik blok Sandalye	Blok merkezi
Çocuk 16 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Plastik blok Sandalye	Blok merkezi
Çocuk 17 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Paralel Grup	Ayna, Hayvanlar sandalye	Fen merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Minder, sandalye	Kitap merkezi Blok merkezi
Çocuk 19 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Minder, takvim	Kitap merkezi Sanat merkezi
Çocuk 20 Erkek	Dramatik	Grup	Minder El kuklası	Kitap merkezi

İlk gün oyun zamanuna 20 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 50 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi, fonksiyonel-tek başına, fonksiyonel-paralel, dramatik-paralel, kurallı-grup, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-paralel, dramatik-grup ve oyun dışı davranış şeklinde davranışlar gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyun çerisinde takvim, ayna, sandalye kullanılmıştır. Yapılandırmacı oyun içerisinde plastik bloklar kullanılmıştır. Dramatik oyun içerisinde, minyatür hayvanlar, el kuklaları, minder, sandalye, bebek kullanılmıştır. Kurallı oyunda Shapy isimli kutu oyunu oynanmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde hangi oyunların geliştiğine bakacak olursak, fen merkezinde dramatik, fonksiyonel oyunlar; matematik merkezinde yapılandırmacı ve kurallı oyunla; blok merkezinde, yapılandırmacı, dramatik oyunlar; dramatik oyun

merkezinde sadece dramatik oyunlar; kitap merkezinde, dramatik oyunlar gerçekleşmiştir. Sanat merkezinde oyun dışı davranışlar sergilenmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında; minderlerden kapı yapıldı, yatak yapıldı ve kukla sahnesi olarak kullanıldı. Sandalyeler kullanılarak blok merkezinde otobüs seyahati temasıyla 10 çocuğun katılımıyla oyun kuruldu. Shapy isimli oyunu 3 çocuk oynarken, 3-4 çocukta zaman zaman izleyici olarak yanlarında bulundu. Materyalsiz olarak taş kağıt makas oyunu oynandı. Öğretmen oyun zamanı boyunca çocukları gözlemledi, merkezleri ziyaret ederek neler yaptıklarını sordu ve ihtiyacı olan çocuklara kutu oyununda yardımda bulundu.

Tablo 4.2. Oyun Gözlem Kayıt Formu 2. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı	Paralel Grup	Hayvanlar Plastik blok	Blok Merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok Merkezi
Çocuk 3 Erkek	Oyun dışı davranış		Boya kalemleri ve kağıt	Sanat Merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik	Grup	Çanta Mutfak malzemeleri	Çember alanı Dramatik oyun merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Dramatik	Grup	Yatsık Peluş dinazor	Kitap merkezi
Çocuk 8 Erkek	Dramatik	Grup	Bebek	Kitap merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Top labirenti Shapy	Matematik merkezi

Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel Grup	Plastik blok Ahşap blok	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Shapy	Matematik Merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Tek başına Grup	Mutfak malzemeleri	Dramatik oyun Merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış		Sanat malzemeleri	Sanat Merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Çanta Top labirenti	Matematik Dramatik oyun Çember alanı
Çocuk 16 Kız	Kurallı Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Top Ahşap bloklar Shapy	Matematik Merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış		Sanal Malzemesi	Sanat Merkezi
Çocuk 19 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Bilgisayar klavyesi Oyuncak bebek	Kitap merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış		Sanat malzemeleri	Sanat Merkezi

2. gün oyun zamanına 18 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 47 dakikadır. Çocuk 11 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, fonksiyonel-grup, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-paralel, dramatik-grup, dramatik-tek başına, kurallı-grup şeklinde oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda top labirenti kullanılırken, materyalsiz bir şekilde gerçekleştiği de gözlemlenmiştir. Yapılandırmacı oyunda, plastik ve ahşap bloklar; dramatik oyunda, minaytör hayvanlar, çanta, mutfak malzemeleri, bilgisayar klavyesi; kurallı oyunda shapy isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde hangi oyunların geliştiğine bakacak olursak, blok merkezinde, dramatik ve yapılandırmacı; kitap merkezinde, dramatik ve yapılandırmacı oyun; matematik merkezinde fonksiyonel ve kurallı oyun; dramatik oyun merkezinde, dramatik oyun; Çember

alanında fonksiyonel oyun; sanat merkezinde oyun dışı davranış gözlemlenmiştir. Öğretmenin kendi masasında günlük planlamasını yaptığı gözlemlenmiştir.

Tablo 4.3. Oyun Gözlem Kayıt Formu 3. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Oyun davranış Fonksiyonel	dışı Tek başına	Sanat malzemeleri Kağıt uçak	Sanat merkezi Çember alanı
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Grup Tek başına	Plastik blok Bloktan kale	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Minder Peluş hayvan	Kitap merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup Tek başına	Oyun hamuru Mutfak malzemeleri Tül	Sanat merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı Fonksiyonel	Tek başına Grup Paralel	Minyatür hayvan Plastik blok Kağıt uçak	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı Dramatik	Grup Paralel	Araba rampası Tren rayları	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Tek başına Paralel	Top labirent Ahşap blok Kağıt uçak	Matematik merkezi
Çocuk 8 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup Paralel	Hafıza kartı Ahşap blok Kağıt uçak	Matematik Merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Çember alanı

Çocuk 11 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup Tek başına paralel	Araba rampası	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Dramatik	Grup	Büyüteç Mutfak malzemeleri Birim küpler	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış		Sanat malzemeleri	Sanat merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Minder Kitap Örtü	Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Oyun hamuru Mutfak malzemeleri	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Peluş oyuncak	Kitap merkezi
Çocuk 17 Kız	Oyun dışı davranış Fonksiyonel	Paralel	Kağıt uçak	Sanat merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Örtü Minder	Kitap merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı Dramatik	Grup Tek başına	Hafıza kartı Ahşap blok Minyatür insan ve bloklardan yol	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Kurallı Fonksiyonel Yapılandırmacı	Tek başına Paralel Grup	Hafıza kartı Ahşap blok Sayı eşleme kartı	Matematik Merkezi

3. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 49 dakikadır. Çocuk 10 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, fonksiyonel-tek başına, yapılandırmacı-paralel, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-tek başına, dramatik-tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, kağıt uçak, araba rampası ve oyun hamuru; yapılandırmacı oyunda, plastik blok ve ahşap blok; dramatik oyunda, minder, peluş

hayvan, minaytör hayvan, büyüteç, mutfak malzemeleri, birim küpler, kitap, örtü kullanılmış ve materyal kullanılmadan gerçekleştirildiği de gözlemlenmiştir. Kurallı oyunda ise hafıza kartları ve nesne-sayı eşleme kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, fonksiyonel ve dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik oyun; kitap merkezinde, dramatik oyun ve oyun dışı davranış; matematik merkezinde, yapılandırmacı, fonksiyonel, kurallı ve dramatik; çember alanında, fonksiyonel oyun; sanat merkezinde fonksiyonel oyun ve oyun dışı davranış kaydedilmiştir. Materyallerin kullanım durumuna bakıldığında, oyun hamurlarından yemekler hazırlandı ve tepside pişirildi. Hafıza kartlarıyla grup olarak oynandı ve ara ara izleyiciler oldu. Kitap merkezinde mindere uzanıp örtü ile hem kendilerinin hem de bebeklerin üzerleri örtüldü. Büyük kare bloklardan kale yapıldı ve oyun içerisinde kullanıldı. Bir çocuk kağıt uçak yaptı, diğerlerinin dikkatini çekti ve bir kağıt uçakla bir kaç kişi oynadı. Tek uçak yeterli gelmeyince kendileri yeni birer kağıt uçak yaptı. Öğretmen bir gruba oyunu devam ettirmeleri için yardımda bulundu, tüm çocukları oyun sırasında gözlemledi, oyun hamurundan yemek ikram edildi ve yiyormuş gibi yaptı. Sonra öğrencilerin dosyalarını inceledi.

Tablo 4.4. Oyun Gözlem Kayıt Formu 4. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Blok	Blok merkezi
	Dramatik	Paralel	Araba	
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Renkli pirinç	Çember alanı
		Tek başına	Kavanoz Pipet Yazı tahtası tebeşir	Matematik merkezi
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Blok	Blok merkezi
	Dramatik	Paralel	Tren rayları Araba ve top	
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Kurallı	Tek başına	Blok buddies	Matematik merkezi
	Yapılandırmacı	Paralel	Bloktan yaptığı garaj ve araba	

Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Tek başına Grup	Renkli pirinç Satranç	Kitap merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Taş, minyatür hayvanlar, renkli pirinç	Fen merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Taş, minyatür hayvanlar, renkli pirinç	Fen merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik Fonksiyonel	Paralel Tek başına Grup	Tren rayları Plastik bloklar Araba	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Kitap merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Tek başına	Renkli pirinç	Sanat merkezi Çember alanı
Çocuk 16 Kız	Yapılandırmacı	Tek başına Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 17 Kız	Fonksiyonel Dramatik Kurallı	Paralel Tek başına Grup	Tahta tebeşiri Pirinç Satranç	Kitap merkezi Çember alanı
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Taş deniz kabuğu yapay çim Hayvanlar	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına Paralel	Taş deniz kabuğu yapay çim Hayvanlar	Fen merkezi
Çocuk 20 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Tek başına	Tangram Block buddies Puzzle	Matematik merkezi

4. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 60 dakikadır. Çocuk 9 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, fonksiyonel-tek başına, yapılandırmacı-paralel, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, renkli pirinçler, kavanoz, pipet, yazı tahtası ve tebeşir, oyun hamuru; yapılandırmacı oyunda, plastik blok; dramatik oyunda, tren rayları, araba, top, taş, minyatür hayvanlar, yapay çim, deniz kabuğu; kurallı oyunda, block buddies isimli oyun ve satranç kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik; matematik merkezinde, kurallı, yapılandırmacı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel, kurallı, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve kurallı; çember alanında, fonksiyonel, kurallı; sanat merkezinde, fonksiyonel oyun davranışları kaydedilmiştir. Oyun dışı davranış kaydedilmemiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumu incelendiğinde, yapay çim zemin üzerinde taşlar, deniz kabukları çit gibi çevrelendi ve minyatür hayvanlar ortalarına yerleştirildi. Bloktan yapılan yapı, trafik teması içerisinde garaj olarak kullanıldı. Pirinçler ilk aşamada çok ilgi çekti, uzun bir süre materyalin etrafında toplandı. Oynanmasa bile mutlaka materyale dokunuldu. Pirinçler kaptan kaba boşaltıldı, pipetle taşımaya çalışıldı. Öğretmen çocuklar gelmeden matematik merkezine iki materyali masa üzerine açarak görünür hale getirdi. Kendi boyadığı pirinçleri de tepsi üzerinde çember alanına yerleştirdi. Oyun süresince ona gelip soru soran çocuklarla ilgilendi. Diğer zamanlarda etkinlik hazırlığı yaptı.

Tablo 4.5. Oyun Gözlem Kayıt Formu 5. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına Paralel	Araba	Çember alanı
Çocuk 3 Erkek	Kurallı	Paralel	Tangram Eşleştirme kartları	Matematik merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik	Grup	Minder	Kitap merkezi

Çocuk 5 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Mavi şişe kapakları Elektrik bandı	Fen merkezi
Çocuk 7 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Paralel Tek başına	Tren rayları Araba Ahşap blok	Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel Tek başına	Ağaç bloklar Ahşap bloklar	Blok merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Poşet	Çember alanı
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına Grup	İp Bambu çubuklar Mavi şişe kapakları	Sanat merkezi Fen Merkezi
Çocuk 11 Erkek	Oyun dışı davranış Fonksiyonel	Paralel	Kitap Şişe kapakları ve elektrik bandı	Kitap merkezi Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Dramatik	Paralel Grup	Peluş oyuncak Bebek	Blok merkezi Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Kitap Peluş oyuncak	Kitap Merkezi
Çocuk 14 Kız	Kurallı Fonksiyonel Dramatik	Paralel Tek başına Grup	Tangram Bebek Testere Hesap makinesi	Matematik merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Peluş oyuncak Hesap makinesi	Kitap merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup Paralel	Hesap makinesi Oyun hamuru	Kitap merkezi
Çocuk 17 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Paralel Tek başına	Ahşap blok Peçete	Blok merkezi Çember alanı

Çocuk 18 Kız	Kurallı Fonksiyonel	Paralel Tek başına	Tangram Pet şişe Peluş ayı	Matematik merkezi
Çocuk 19 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Paralel Tek başına	Top labirent Eşleştirme kartları	Matematik merkezi Fen merkezi
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup Paralel	Ahşap blok Plastik blok	Blok merkezi

5. Gün oyun zamanına 20 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 48 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, fonksiyonel-tek başına, yapılandırmacı-paralel, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-tek başına, dramatik-grup, dramatik-tek başına, kurallı-grup, kurallı-tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, şişe kapakları elektrik bandı, top labirenti, oyun hamuru; yapılandırmacı oyunda, mavi şişe kapakları, ağaç bloklar, ahşap bloklar, bambu çubuklar; dramatik oyunda, minder, poşet, bebek, testere, hesap makinesi, peçete, peluş oyuncak; kurallı oyunda, tangram, eşleştirme kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı, yapılandırmacı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel, yapılandırmacı; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış; çember alanında, fonksiyonel, yapılandırmacı, dramatik; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, minderler kitap merkezinin girişine set olarak konuldu. Elektrik bandına mavi şişe kapakları yapıştırılarak hareketli bir yılan figürü oluşturuldu. Öğretmen ara ara sınıftan ayrıldı ve yerine çocukların tanıdığı bir stajyer öğretmen geldi. Değişim oyunlarını bozmadı. Çocuklar öğretmene yaptıkları çalışmalarını gösterdi, o da inceleyip yorumlar yaptı.

Tablo 4.6. Oyun Gözlem Kayıt Formu 6. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Plastik blok, Minder, Peluş fil, Kaplan kostümü sandalye, kablo makara	Blok Merkezi Kitap Merkezi

Çocuk 3 Erkek	Oyun dışı davranış Fonksiyonel	Tek başına	Kalemlik ve çöp kutusu	Sanat merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik	Grup	Sandalye Prenses elbise	Blok merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Grup Paralel	Palyaço kostümü, Plastik blok, sandalye	Blok Merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik	Grup	Peluş brokoli	Kitap merkezi
Çocuk 7 Erkek	Kurallı	Grup Paralel Tek başına	Tangram Shapy	Matematik Merkezi
Çocuk 9 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Tek başına	Ahşap blok	Blok Merkezi
Çocuk 10 Erkek	Oyun dışı davranış Yapılandırmacı	Tek başına	Kalemler	Sanat Merkezi Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Dramatik	Grup		Kitap merkezi
Çocuk 12 Kız	Dramatik	Grup	Sandalye	Fen merkezi Blok merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Sandalye Tavşan başlığı	Fen merkezi Blok merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Minyatür hayvan figürleri,sandalye	Fen merkezi Blok merkezi
Çocuk 15 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Grup	Sandalye Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Sandalye	Sanat merkezi Blok merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Paralel grup	Plastik blok Sandalye Aşçı önlüğü kablo makarası	Blok merkezi Dramatik oyun merkezi

Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Sandalye	Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup tek başına Paralel	Tangram El kuklası Palyaço kostümü	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Dramatik	Grup Paralel	Tavşan şapkası Tavuk kostümü	Çember alanı

6. Gün oyun zamanına 18 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 56 dakikadır. Çocuk 1 ve Çocuk 8 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-tek başına, yapılandırmacı-paralel, yapılandırmacı-grup, yapılandırmacı-tek başına, dramatik-grup, dramatik tek başına, dramatik paralel, kurallı-tek başına/grup/paralel oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, kalemlik ve çöp kutusu; yapılandırmacı oyunda, plastik blok, kalemler; dramatik oyunda, kaplan kostümü, sandalye, kablo makarası, peluş fil, minderli palyaço kostümü, peluş brokoli, sandalye, tavşan başlığı, minaytör hayvanlar, aşçı önlüğü, el kuklası, tavuk kostümü, tüllü elbise ve materyalsiz; kurallı oyunda, tangram ve shapy isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik; matematik merkezinde, kurallı, dramatik; fen merkezinde, oyun dışı davranış ve dramatik; kitap merkezinde, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik; çember alanında, dramatik ; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar, dramatik ve fonksiyonel oyun davranışları kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanım durumları incelendiğinde, minderler sandalyelerin üzerine konularak kitap merkezine kapı yapıldı. Büyük peluş oyuncaklar, güreş oyununda birbirlerine vuruyormuş gibi yapılarak kullanıldı. Blok merkezine sandalyeler yerleştirilerek otobüs teması tekrar edildi. Kostümler giyildi. Giyilen kostümlerin temasına göre doğaçlama roller sergilendi. İki büyük kablo makarası sandalyenin altına yerleştirilerek tekerlekli sandalye oluşturuldu. Daha sonra başka çocuk aynı durumdan esinlenerek kendi tekerlekli sandalyesini yaptı. Kalemler dörtgen şekilde yerleştirilerek uzun bir kule inşa edildi. Öğretmen kostümlerin giyilmesinde yardımcı oldu. Çocukların oyunlarını izleyerek notlar aldı. Sınıfta çok gürültü olduğu bir anda müdahale ederek daha sessiz olmalarını söyledi.

Tablo 4.7. Oyun Gözlem Kayıt Formu 7. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına Paralel	Plastik blok Araba Asker figürü	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Tek başına Grup	Araba	Kitap merkezi Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel Kurallı Dramatik	Tek başına Grup	Hesap makinesi Eşleştirme kartları Elbise	Matematik Merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik	Paralel	Aksiyon figürü	Blok Merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Top labirent	Matematik
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel	Grup Tek başına	Tahta kalem ve masa Mavi kapaklar	Fen merkezi Çember alanı
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Grup Tek başına	Plastik blok Tuvalet kağıdı rulosu	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Oyun hamuru Peluş kaplumbağa	Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Kitap	Kitap merkezi

Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Tek başına Paralel	Tren rayları Minyatür hayvan figürü	Blok Merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Bebek Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 19 Erkek	Dramatik	Grup	Bebek Hesap makinesi	Kitap Merkezi
Çocuk 20 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Tahta kalem masa Peluş dinazor ve brokoli	Kitap Merkezi

7. Gün oyun zamanına 18 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 54 dakikadır. Çocuk 1 ve Çocuk 5 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-tek başına, yapılandırmacı-tek başına/paralel/grup, dramatik-grup/paralel, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, tahta kalem, masa, mavi şişe kapakları; yapılandırmacı oyunda, plastik blok, tren rayları; dramatik oyunda, asker figürü, aksiyon figürü, oyun hamuru, peluş kaplumbağa, bebek, hesap makinesi, elbise; kurallı oyunda, eşleştirme kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik; matematik merkezinde, kurallı, dramatik, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik ve fonksiyonel; çember alanında, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumu incelendiğinde, daha önce yere yapıştırılan bir banda paralel olarak trafik işaretleri yerleştirilerek yol yapıldı. Büyük plastik bloklardan yapılan yapı trafik temasında garaj olarak kullanıldı. Çember alanında tahta kalem masa üzerine yazı yazmak için kullanıldı. Öğretmen çember alanındaki masaların konumunu ve duruş şeklini değiştirdi. 23 Nisan için süsleme malzemeleri hazırladı. Bazı çocuklar kendi istekleri ile öğretmene yardım etti.

Tablo 4.8. Oyun Gözlem Kayıt Formu 8. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Oyun davranış	dışı		Sanat merkezi
Çocuk 2 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Ahşap blok	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Oyun hamuru Birim küpten yaptığı telefon	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Trafik işaretleri Araba Mıknatıs	Blok Merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Grup Paralel	Trafik işaretleri Araba Ahşap blok	Blok Merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Tek başına Grup	Peluş ayı	Kitap Merkezi
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Halka geçirme, Hafıza kartları, Top labirenti, Hayvan-mekan eşleme tahtası	Matematik
Çocuk 11 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Trafik işaretleri Araba, mıknatıs	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Dramatik	Paralel Grup	Birim küpler, mutfak eşyaları, yapay yiyecekler, el bezi	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Halka dizme, Hafıza kartları, top labirenti, hayvan-mekan eşleme tahtası	Matematik Merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Halka dizme, Hafıza kartları, top labirent hayvan-mekan eşleme tahtası	Matematik Merkezi

Çocuk 15 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru, Hamur kalıpları, oklava, elbezi	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Bank Peluş ayı	Kitap Merkezi
Çocuk 17 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Halka dizme, Hafıza kartları, top labirent, hayvan-mekan eşleme tahtası	Matematik Merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına Grup	Nal mıknatıs, yapay çim ve cam boncuk	Fen Merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi

8. Gün oyun zamanına 18 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 5 ve Çocuk 8 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/ grup/ tekbaşına, yapılandırmacı-paralel/ grup, dramatik-grup/ tek başına/ paralel, kurallı-grup/ paralel oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, trafik işaretleri araba mıknatıs, halka dizme, top labirenti, oyun hamuru, hamur kalıpları, yapay çim ve cam boncuk; yapılandırmacı oyunda, ahşap blok; dramatik oyunda, birim küpten yapılmış telefon, birim küpler, mutfak eşyaları, yapay yiyecekler, el bezi, oyun hamuru, hamur kalıpları, oklava, peluş ayı, bank; kurallı oyunda, hafıza kartları ve hayvan-mekan eşleme kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, birim küpler ve oyun hamurları yemek malzememesi olarak kullanıldı. Ahşap bloklar paralel olarak bir sıra halinde dizildi. Mıknatıs önce neleri çeker denendikten sonra aksiyon figürü olarak kullanıldı. Materyalsiz olarak iki çocuk dramatik oyunda roller sergiledi. Öğretmen etkinlik hazırlığı yaptı.

Tablo 4.9. Oyun Gözlem Kayıt Formu 9. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Kağıt uçak	Çember alanı
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik büyük blok	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup Tek başına	Balon	Çember alanı
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Matematik Merkezi
Çocuk 7 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Minyatür hayvan figürü, cam boncuk, yapay çim, mutfak eşyaları	Kitap Merkezi Fen Merkezi
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup Tek başına	Deniz kabukları, yapay çim, mknatıs	Fen Merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup Paralel	Mutfak eşyaları, plastik yiyecek figürler, halka dizme	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Tek başına Grup	Plastik çivi ve tahta	Dramatik oyun merkezi Fen merkezi
Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Trafik seti	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	Balon	Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Mutfak eşyaları Yapay yiyecek figürleri	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi

Çocuk 16 Kız	Kurallı Fonksiyonel	Grup Paralel	Halka dizme	Matematik merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Büyük plastik blok	Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Tek başına Paralel Grup	Yapay çim, taşlar, plastik çivi, kağıt uçak, eşleştirme kartları	Sanat merkezi Çember alanı Fen merkezi Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı

9. Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 53 dakikadır. Çocuk 5, Çocuk 14 ve Çocuk 18 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup/tekbaşına, yapılandırmacı-tek başına/grup, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, kağıt uçak, halka dizme, miknatıs, plastik çivi ve tahta, balon; yapılandırmacı oyunda, plastik büyük blok, yapay çim cam boncuk, taşlar; dramatik oyunda, minyatür hayvan figürü, mutfak eşyaları, yapay yiyecek figürleri; kurallı oyunda, satranç ve kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanımına bakıldığında, kağıt uçak ile tavanda asılı balonlar vurmaya çalışıldı. Yapay çim üzerine taşlar ile mandala yapıldı. Plastik çivileri kullanarak kendi tahtasında şekiller oluşturuldu. Büyük plastik bloklarla yapılan yapı trafik teması içerisinde kullanılmaya devam etti. Öğretmen tüm merkezleri ve oyun gruplarını ziyaret ederek oyunlarına katıldı. Kitap merkezine giderek bir gruba kitap okudu. Satranç oynayan gruba kuralla yönelik hatırlatmalar yaptı.

Tablo 4.10. Oyun Gözlem Kayıt Formu 10. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Minyatür hayvan figürü, Kağıt uçak	Fen Merkezi
Çocuk 2 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Kağıt uçak, minder, maske	Kitap merkezi
Çocuk 3 Erkek	Oyun dışı davranış Kurallı	Grup	Satranç	Sanat merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Tek başına	Tahta kalem ve tahta, balon	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Minyatür hayvan figürü, kağıt uçak	Sanat merkezi Fen merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik Kurallı	Grup	Minder Satranç	Çember alanı Kitap merkezi
Çocuk 7 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel Dramatik	Grup Paralel	Plastik blok Kağıt uçak Tahta ve tahta kalem	Çember alanı Blok Merkezi
Çocuk 9 Kız	Kurallı	Grup Paralel	Building blocks Sayı-nesne eşleme Puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Paralel Tek başına	Plastik blok Araba ve ahşap bloklar	Blok Merkezi
Çocuk 11 Erkek	Dramatik	Grup Tek başına	Minder, hareketli kitap	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Kurallı Dramatik	Tek başına Paralel	Hafıza kartları Sayı-nesne eşleme	Matematik merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Bebek	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Yapılandırıcı Kurallı	Paralel Grup	Ahşap blok Puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 17 Kız	Kurallı Fonksiyonel	Grup Tek başına	Satranç Maske	Çember alanı
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

10.Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 60 dakikadır. Çocuk 14, Çocuk 19, ve Çocuk 20 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/ grup/ tekbaşına, yapılandırıcı-paralel/ grup/ tek başına, dramatik-grup/ tek başına/ paralel, kurallı-grup/ paralel oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, kağıt uçak, tahta kalemi, tahta, balon, araba, maske; yapılandırıcı oyunda, ahşap blok, plastik blok; dramatik oyunda, minyatür hayvan, minder maske, bebek, hareketli kitap ve materyalsiz; kurallı oyunda, hafıza kartları, sayı-nesne eşleme kartları, puzzle, bulding blocks isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırıcı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı, yapılandırıcı; fen merkezinde, fonksiyonel, dramatik; kitap merkezinde, dramatik, fonksiyonel; çember alanında, dramatik, kurallı, fonksiyonel; sanat merkezinde, dramatik kurallı ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, kitap Merkezinin giriş bölümü minderle tamamen kapatıldı. Hareketli kitap, sayfalarının açılan bölümlerine farklı formlar verilerek transformers isimli aksiyon karakteri şeklinde kullanıldı. Balonu yere düşürmeme oynandı. Renkli ahşap bloklar örüntü şeklinde masanın üzerine sıra halinde dizildi. Tren rayları araba yolu olarak kullanıldı. Öğretmen etkinlik hazırlıkları yaparken çocuklardan gelen soruları yanıtladı.

Tablo 4.11. Oyun Gözlem Kayıt Formu 11. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Top labirent	Fen merkezi

Çocuk 2 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Minder	Kitap merkezi
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel Grup	Plastik blok Bloktan kule	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış Yapılandırmacı	Tek başına	Plastik blok	Sanat Merkezi Blok merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Kurallı	Paralel Tek başına	Minyatür hayvan figürleri, yapay çim zemin, hafıza kartları	Fen merkezi Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Top labirenti Minyatür hayvan figürleri	Sanat merkezi Çember alanı
Çocuk 7 Erkek	Dramatik	Paralel Grup	Oyun hamuru Mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Top labirenti Örtü	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 9 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına grup	Sandalye Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına Grup	Plastik blok Bloktan kule	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, oyun hamuru, birim küpler	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına Grup	Plastik blok, bebek, mutfak eşyaları, oyun hamuru, hamur kalıpları	Dramatik oyun merkezi Blok merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Tek başına	Peluş kedi Oyun hamuru	Sanat merkezi

Çocuk 17 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik Kurallı	Tek başına	Kitap Hafıza kartları	Matematik merkezi Kitap merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Mutfak eşyaları, oyun hamuru, bez bebek	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 19 Erkek	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, oyun hamuru, minyatür hayvan figürleri	Sanat merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 20 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Tek başına	Kıyafetindeki pullar, taşlar, cam boncuklar, yapay çim	Fen merkezi

11. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 60 dakikadır. Çocuk 14 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup/tekbaşına, yapılandırmacı-paralel/grup/tek başına, dramatik-grup/paralel, kurallı-tekbaşına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, top labirent, kıyafetindeki pullar; yapılandırmacı oyunda, plastik blok, cam boncuk, yapay çim ve taşlar; dramatik oyunda, minyatür hayvan, yapay çim, oyun hamuru, hamur kalıpları mutfak eşyaları, birim küpler, plastik bebek, bez bebek; kurallı oyunda, hafıza kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik; matematik merkezinde, kurallı, dramatik; fen merkezinde, fonksiyonel, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış ; çember alanında, fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı; sanat merkezinde, dramatik, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, çocuk 20 ‘nin tişörtündeki pullar hareketliydi, tüm arkadaşlarına gösterdi bir süre oynadı ve arkadaşları da denedi. Hareketli kitaplar başka bir çocuk tarafından aksiyon figürü haline getirildi. Mutfak eşyalarıyla büyük bir davet sofrası hazırlandı. Ara ara yemeğe diğer arkadaşlar da davet edildi. Öğretmen sınıfta değildi, yerine stajyer öğretmeni görevlendirmişti.

Tablo 4.12. Oyun Gözlem Kayıt Formu 12. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	İşlem makinesi Katamino	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına	Ahşap bloklar, trafik işaretleri, tren rayları, minyatür hayvan figürü	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Kurallı Dramatik	Grup	İşlem makinesi	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 5 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Tek başına	Tahta ve tahta kalemi, hayvan-mekan eşleme tahtası	Sanat merkezi Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	İşlem makinesi Bebek	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup Paralel	Oyun hamuru	Çember alanı Kitap merkezi
Çocuk 10 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Tek başına Paralel	Tabaklar, oyun hamuru, tepsi ve fırın	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Oyun hamuru ve hamur kalıpları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Ahşap blok	Blok merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı	Grup	Kitap , İşlem makinesi, Taşlar ve cam boncuklar	Kitap merkezi Fen merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi

12. Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 63 dakikadır. Çocuk 3, Çocuk 7 ve Çocuk 14 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-tekbaşına, yapılandırmacı-paralel/grup/tek başına, dramatik-tekbaşına/grup/paralel, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, tahta ve tahta kalemi; dramatik oyunda, minyatür hayvan, tren rayları, trafik işaretleri, oyun hamuru, bebek, tepsi, fırın, tabak; yapılandırmacı oyunda, ahşap blok, plastik blok, cam boncuklar, taşlar, oyun hamuru; kurallı oyunda, hayvan-mekan eşleme kartları, satranç, işlem makinesi kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, dramatik; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, yapılandırmacı; kitap merkezinde, dramatik ve kurallı; çember alanında, kurallı dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanımına bakıldığında, oyun hamuru ile kurabiye hazırlanarak tepsiye dizildi. Taşlar ve cam boncuklardan mandala deseni oluşturuldu. Öğretmenin hazırladığı işlem makinesi ile oynandı. Öğretmen kendi hazırladığı materyali çocuklara tanıttı, anlattı ve diğer oyunları izlemek için grupları ziyaret etti.

Tablo 4.13. Oyun Gözlem Kayıt Formu 13. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Fonksiyonel Oyun davranış	Tek başına dışı	Yazı tahtası ve yazı kalemi	Sanat merkezi

Çocuk 2 Erkek	Dramatik	Grup	Minder	Kitap merkezi
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Kitap, minder, örtü	Kitap Merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup Paralel	Satranç, arabalar ve trafik işaretleri	Çember alanı
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Renkli dil çubukları, büyük tuğla bloklar	Blok merkezi Matematik merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Tek başına Paralel	Plastik blok, arabalar, trafik işaretleri	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Minyatür hayvanlar, yapay çim, ağaç figürler, taşlar, kum, deniz kabuğu	Fen Merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Minyatür hayvanlar, yapay çim, ağaç figürler, taşlar, kum, deniz kabuğu	Fen Merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Minyatür hayvanlar, yapay çim, ağaç figürler, taşlar, kum, deniz kabuğu	Fen merkezi

Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Dil çubukları Büyük tuğla blok	Blok merkezi Matematik merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Minyatür hayvanlar, yapay çim, ağaç figürler, taşlar, kum, deniz kabuğu	Fen Merkezi
Çocuk 19 Erkek	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Minyatür hayvanlar, yapay çim, ağaç figürler, taşlar, kum, deniz kabuğu	Fen Merkezi

13. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 7 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tekbaşına, yapılandırmacı-paralel/grup/tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, yazı tahtası ve yazı kalemi, arabalar, trafik işaretleri; yapılandırmacı büyük tuğla blok, renkli dil çucukları, plastik blok, yapay çim, taşlar, ağaç figürleri, kum, deniz kabuğu; dramatik oyunda, minyatür hayvan, yapay çim, taşlar, ağaç figürleri, kum, deniz kabuğu, minder ve materyalsiz; kurallı oyunda, satranç kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, fonksiyonel; matematik merkezinde, yapılandırmacı; fen merkezinde, yapılandırmacı, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış ; çember alanında, kurallı ve fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanımdurumuna bakıldığında, renkli dil çubukları sırayla örüntü oluşturularak yanyana dizildi. Masa üzerine konulan yapay çimin üzerine taşlar, ağaçlar, deniz kabukları ve kumla hayvanların yaşadığı ortamlar oluşturuldu. Plastik bloklardan bir araç yapılarak hareket ettirilerek oynandı. Bloklar, araçlar trafik teması içerisinde kullanıldı. Öğretmen merkezleri ziyaret ederek, çocukların oyunlarını gözlemlemiştir. Çocukların talep etmesi halinde yardımda bulunmuştur.

Tablo 4.14. Oyun Gözlem Kayıt Formu 14. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Mutfak eşyaları Top	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırıcı Dramatik	Grup	Minyatür hayvan figürleri, taş kum, cam boncuk, yeşil çim, dil çubuğu, tuvalet kağıdı rulosu	Blok merkezi Fen merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı oyun	Grup	İşlem makinesi Satranç	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Yapılandırıcı Oyun dışı davranış	Grup	Büyük tuğla blok	Sanat merkezi Blok merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Paralel Grup	Minder, örtü, ponpon, top	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Yapılandırıcı	Grup Paralel	Satranç, dil çubukları, tuvalet kağıdı ruloları	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 8 Erkek	Yapılandırıcı	Grup	Minyatür hayvan figürleri, taş kum, cam boncuk, yapay çim, dil çubuğu, tuvalet kağıdı rulosu	Blok merkezi Fen merkezi
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup		Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup Tek başına	İşlem makinesi, mutfak eşyaları	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Tek başına Grup	Nesne-sayı eşleme tahtası, satranç	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Yapılandırıcı	Tek başına	Ahşap blok	Blok merkezi
Çocuk 13 Kız	Kurallı Fonksiyonel	Grup Paralel Tek başına	İşlem makinesi Ponponlar, Nesne-sayı eşleme tahtası	Matematik merkezi

Çocuk 14 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup Paralel	Minder, ponponlar, el kuklası	Matematik merkezi Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Peluş kedi	Kitap merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup	Yapay çim, taşlar, kum, araba, hayvan figürü	Fen merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	El kuklası	Kitap merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 20 Erkek	Dramatik Kurallı Fonksiyonel	Grup	İşlem makinesi, top	Matematik merkezi Kitap merkezi

14. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 65 dakikadır. Çocuk 7 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tekbaşına, yapılandırmacı-grup/tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, top ve ponponlar; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok, renkli dil çucukları, tuvalet kağıdı rulosu, plastik blok, yapay çim, taşlar, ağaç figürleri, kum, deniz kabuğu; dramatik oyunda, minyatür hayvan, yapay çim, taşlar, ağaç figürleri, kum, deniz kabuğu, minder, örtü, peluş kedi, mutfak eşyaları ve materyalsiz; kurallı oyunda, nesne-sayı eşleme tahtası, satranç, işlem makinesi kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, fonksiyonel ve kurallı; fen merkezinde, yapılandırmacı, dramatik, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış ; çember alanında, kurallı ve fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, yeşil çim zemin ve üzerine taş benzeri malzemeler koyarak doğal yaşam alanı oluşturma teması başka çocuklar tarafından devam ettirildi. İşlem makinesinde yer alan borulardan

ponponlar atıldı. Materyalsiz olarak, koşma kovalamaca ve el el üstünde oyunları grup olarak oynandı. Minder, örtü ve peluş kedi kullanılarak ev temasında roller gerçekleştirildi. Öğretmen güne hazırlık yaptı ve talep gelmesi durumunda çocuklarla iletişime geçti.

Tablo 4.15. Oyun Gözlem Kayıt Formu 15. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Büyük tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Araba	Sanat merkezi
	dramatik	Tek başına	Kağıt rulo ve lastik	Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Büyük tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Top labirent Puzzle	Matematik Merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Grup Tek başına	Top labirent, piring tepsisi, puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat Merkezi
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Top labirent ponpon, puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Tek başına	Piring tepsisi, tahta ve tahta kalem	Sanat merkezi Çember alanı
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Hayvan figürleri, ayna	Fen merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Hayvan figürleri, ayna	Fen merkezi
Çocuk 17 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik Yapılandırmacı	Grup	Hayvan figürleri, ayna	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Puzzle Top labirent, ponpon	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına Paralel	Plastik blok Bloklerden araç	Blok merkezi Matematik merkezi

15. Gün oyun zamanına 19 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 50 dakikadır. Çocuk 3 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-grup/tekbaşına, yapılandırmacı-grup/tek başına/paralel, dramatik-grup/paralel, kurallı-/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, prinç tepsisi, top labirent, ponponlar; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok, plastik blok, ayna, minyatür hayvan; dramatik oyunda, hayvan figürleri, ayna; kurallı oyunda, puzzle kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, fonksiyonel ve kurallı; fen merkezinde, yapılandırmacı, dramatik, fonksiyonel; çember alanında, fonksiyonel; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, renkli ponponlar top labirentinden geçirilmeye çalışıldı. Küçük ve büyük plastik bloklarla farklı boyutlarda figürler oluşturuldu ve yapılar inşa edildi. Renkli pirinçlerin üzerine parmakla sayıları yazma çalışması yapıldı. Öğretmen sınıfta temizlik ve düzenlemeler yaptı. Çiçeklerin ve bir kaç materyalin yerini değiştirdi. Renkli pirinçleri çember alanındaki masanın üzerine koyarak görünür hale gelmesini sağladı. Çocuklardan biri öğretmeniyle konuşurken, öğretmeni ona sarıldı. Talep gelmesi halinde çocuklarla konuştu ve ilgilendi.

Tablo 4.16. Oyun Gözlem Kayıt Formu 16. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Tek başına	Büyü kare blok Kendi yaptığı figür	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Büyü kare blok	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Büyük tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Fen Merkezi
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Materyal yok	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Büyük kare blok	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Büyük kare blok	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, mutfak tezgahı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, mutfak tezgahı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Kol çantası, beslenme kabı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

16. Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 59 dakikadır. Çocuk 3, Çocuk 17 ve Çocuk 19 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, yapılandırmacı-paralel/tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok, büyük kare blok; dramatik oyunda, mutfak eşyaları, mutfak tezgahı, materyalsiz; kurallı oyunda, satranç, kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, büyük bloklardan araçların geçtiği bir köprü yapılıyor. Oyun hamuruna hayvanların ayak izleri çıkarıldı. Küçük bloklarla uçan bir araç tasarlandı. Farklı çocuklar aynı aracı taklit ederek yeni tasarımlar yaptı. Örtünün üzerine mutfak eşyalarıyla düzenli bir sofraya kuruldu. Öğretmen satranç oynayanların yaşadığı bir problemi çözümledi. Masaların düzenlerini değiştirdi ve kitap merkezindeki çocuk yoğunluğunu azalttı. Etkinlik hazırlığı yaptı.

Tablo 4.17. Oyun Gözlem Kayıt Formu 17. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Materyal yok	Çember alanı
Çocuk 2 Erkek	Dramatik	Grup	Peluş dinazor, karton kutu, kağıt para	Kitap merkezi

Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Paralel	Büyük kare blok Araba	Çember alanı Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç Kağıt para	Çember Alanı
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Araba	Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Fen merkezi
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Araba	Çember alanı
Çocuk 11 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup Tek başına	Satranç Kağıt para	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	Tahta kalem ve tahta	Sanat merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel	Grup	Tahta kalem ve tahta	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Deniz kabukları, hayvan figür	Fen merkezi
Çocuk 17 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları	Kitap merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Yapay çim, taşlar	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Tek başına Grup	Peluş maymun, büyük kare blok	Blok merkezi

17. Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 3, Çocuk 4, Çocuk 15 ve Çocuk 20 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tekbaşına, yapılandırmacı-grup/paralel, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, tahta kalem ve

tahta; yapılandırmacı oyunda, büyük kare blok; dramatik oyunda, minyatür hayvan, yapay çim, taşlar, deniz kabuğu, peluş maymun, kağıt para, mutfak eşyaları ve materyalsiz; kurallı oyunda, satranç, kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, fonksiyonel, yapılandırmacı; fen merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış ; çember alanında, kurallı, dramatik, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanımına bakıldığında, minderlerden kitap merkezine tekrar kapı yapıldı. Önceki günlerde yapay çim, hayvanlar ve taşlar ile doğal yaşam alanı başka çocuklar tarafından oluşturuldu. Arabanın üzerine bloklardan konteyner yapıldı. Öğretmen etkinlik hazırlığı yaptı.

Tablo 4.18. Oyun Gözlem Kayıt Formu 18. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Dramatik	Grup Tek başına	Kağıt para, karton kutu	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Araba ve oyun halısı	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Araba ve oyun halısı	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Karton kutu, kağıt para, top labirent	Matematik merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Top labirent	Matematik merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Tek başına	Oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 10 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi

Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Büyük tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Oyun dışı davranış Yapılandırmacı	Tek başına	Büyük kare blok	Sanat merkezi Blok merkezi
Çocuk 20 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Grup	Araba, sandalye, büyük kare blok	Blok merkezi Çember alanı

18. Gün oyun zamanına 17 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 8, Çocuk 16 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tekbaşına, yapılandırmacı-grup/tek başına/paralel, dramatik-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, sandalye, oyun halısı, oyun hamuru, top labirenti; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok, büyük kare blok; dramatik oyunda, kağıt para, karton kutu ve materyalsiz kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, fonksiyonel; matematik merkezinde, fonksiyonel, dramatik; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik; çember alanında, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanımına bakıldığında, kitap merkezine minderlerden bir duvar örüldü. Plastik bloklardan araçlar yapıldı. Karton kutuya ip bağlanarak bir taşıma aracı yapıldı ve kağıt paralar içine konuldu. Öğretmen anneler günü hazırlıkları yaptı. Birkaç çocuk da hazırlıkları izledi.

Tablo 4.19. Oyun Gözlem Kayıt Formu 19. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Oyun davranış	dışı	Dergi	Kitap merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Büyük kare blok	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Tek başına Grup	Araba, puzzle, bus stop	Matematik merkezi Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Damla maske	Sanat merkezi Kitap merkezi
Çocuk 5 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik kurallı	Grup	Dergi, Hayvanlar, yapay çim, bus stop	Kitap merkezi Matematik merkezi Fen merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı	Grup	Puzzle	Çember alanı
Çocuk 7 Erkek	Kurallı	Grup	Puzzle	Çember alanı
Çocuk 8 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Dergi, Damla maske	Kitap merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 11 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Araba ve tren rayları, puzzle	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Dergi, Damla maske	Kitap merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Bus stop, oyun hamuru, hamur kalıpları, mutfak eşyaları	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi

Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Paralel	Dergi, Damla maske	Kitap merkezi
Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Bus stop, mutfak eşyaları, oyun hamuru	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Büyük kare blok	Blok merkezi
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Bus stop, mutfak eşyaları, oyun hamuru	Matematik merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop, Puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi

19.Gün oyun zamanına 19 çocuk katılmıştır. Çocuk 10 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 49 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup, yapılandırmacı-grup/tek başına, dramatik-paralel, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, araba, tren rayları; yapılandırmacı oyunda, büyük kare blok; dramatik oyunda, minyatür hayvan, yapay çim, damla şeklinde maske, mutfak eşyaları kurallı oyunda, bus stop isimli oyun, puzzle kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, kurallı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve oyun dışı davranış ; çember alanında, kurallı; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisindeki kullanım durumlarına bakıldığında, bus stop isimli kutu oyunu ilk kez oynandı. 4 kişi oynarken ara ara izlemeye gelenler oldu. Öğretmen çember alanına puzzle yerleştirdi. Bir grup orada oynarken onlara yardım etti.

Tablo 4.20. Oyun Gözlem Kayıt Formu 20. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 4 Kız	Yapılandırmacı Oyun dışı davranış	Grup	Plastik blok	Blok merkezi Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop, Puzzle	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 7 Erkek	Kurallı	Grup	Puzzle	Çember alanı
Çocuk 8 Erkek	Kurallı	Grup	Puzzle	Çember alanı
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Kurallı	Grup	Puzzle	Çember alanı
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi

Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 17 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Büyük tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış		Kitap	Kitap merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop, Puzzle	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 20 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop, Puzzle	Matematik merkezi Çember alanı

20. Gün oyun gözlemine 20 çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 50 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi yapılandırmacı-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenirken, dramatik ve fonksiyonel oyun gözlemlenmemiştir. Yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok ve plastik blok; kurallı oyunda bus stop isimli oyun ve puzzle kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; çember alanında, kurallı; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, büyük plastik bloklardan yapılan bir araçla arabalar taşındı. Bus stop isimli oyunla ve puzzle ile grup şeklinde oynanmaya devam edildi. Öğretmen çocuk dosyalarını inceledi.

Tablo 4.21. Oyun Gözlem Kayıt Formu 21. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Yapılandırmacı Kurallı	Grup	Dil çubukları, tuvalet kağıdı ruloları, puzzle	Blok merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Hayvan figürleri, yapay çim, insan vücudu makedi, puzzle	Fen merkezi Çember alanı

Çocuk 3 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok, dil çubukları, tuvalet kağıdı rulosu	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç, bus stop	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 7 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 8 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 9 Kız	Oyun dışı davranış Kurallı Yapılandırmacı	Paralel Grup	Dergi, birim küpler	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 10 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop, puzzle	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik Yapılandırmacı	Paralel Grup	Dergi, birim küpler, mutfak önlüğü	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel Kurallı Dramatik	Tek başına Grup	Tahta ve tahta kalemi	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel Kurallı Dramatik	Grup	Tahta ve tahta kalemi, mutfak eşyaları	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Araba, dil çubukları, ahşap bloklar	Blok merkezi

Çocuk 17 Kız	Fonksiyonel Kurallı	Grup	Hayvan figürleri, yapay çim, insan vücudu makedi, puzzle	Fen merkezi Çember alanı
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Araba, dil çubukları, ahşap bloklar	Blok merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

21. Oyun günü gözlemine 20 çocuk katılım göstermiştir. Aktif oyun süresi 51 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup/tek başına, yapılandırmacı-grup, dramatik-grup, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, Hayvan figürleri, yapay çim, insan vücudu makedi, araba, tahta ve tahta kalemi; yapılandırmacı oyunda, dil çubukları, tuvalet kağıdı ruloları, birim küpler, plastik blok, ahşap bloklar; dramatik oyunda, mutfak eşyaları, mutfak önlüğü; kurallı oyunda, bus stop isimli kutu oyunu, puzzle, satranç, kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, kurallı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı, fonksiyonel; kitap merkezinde, oyun dışı davranış ve dramatik; çember alanında, kurallı; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyallerin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, bus stop oyunu farklı katılımcılarla oynanmaya devam etti. Yapay çimlerin üzerinde hayvanlar ile oynandı. Dil çubukları ile ve tuvalet kağıdı ruloları ile kule yapılmaya çalışıldı. Mutfak eşyaları ile yapılan yemekler sınıftaki diğer çocuklara ikram edildi. Öğretmen merkezleri ziyaret ederek çocukları gözlemledi. Sanat merkezinde kendisine bir şey çizmesini isteyen öğrenciye çizim yaptı. Oyun sırasında ikram edilen yemeği yiyormuş gibi yaptı. Bir çocukla satranç oynadı.

Tablo 4.22. Oyun Gözlem Kayıt Formu 22. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Tek başına	Kendi yaptığı maske, minder, el kuklaları	Kitap merkezi Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Çember alanı
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı	Paralel Grup	Bus stop Ahşap bloklar	Çember alanı Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Kurallı dramatik	Grup Tek başına	Satranç, minder ve el kuklası	Çember alanı Kitap merkezi
Çocuk 8 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Top labirenti, dil çubukları ve tuvaletkağıdı rulosu	Blok merkezi Matematik merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	İnsan vücudu makedi, yaprak çerçeveleri ve büyüteç	Fen merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel	Tek başına	Tak-çıkar	Fen merkezi

Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel	Grup	İnsan vücudu makedi, yaprak çerçeveleri ve büyüteç	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Yapılandırıcı	Grup	Top labirent, bus stop	Matematik Çember alanı
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırıcı	Tek başına Paralel	Dil çubukları	Blok merkezi

22. Gün oyun gözlemine 17 çocuk katılım göstermiştir. Altı oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 2, Çocuk 3 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tek başına/grup, yapılandırıcı-paralel/tek başına/grup, dramatik-tek başına, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, top labirenti,yak-çıkar, insan vücudu makedi, yaprak çerçeveleri ve büyüteç; yapılandırıcı oyunda, dil çubukları, tuvalet kağıdı ruloları, ahşap bloklar; dramatik oyunda, maske, minder, el kuklası; kurallı oyunda, bus stop isimli kutu oyunu ve satranç, kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırıcı; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı; kitap merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, renkli dil çubuklarıyla altıgen yıldız gibi şekiller yapıldı. Minder kukla sahnesi olarak kullanıldı. Öğretmen çocukların oyunlarını gözlemledi, çocukların malzeme isteklerine karşılık verdi ve etkinlik hazırlıkları yaptı.

Tablo 4.23. Oyun Gözlem Kayıt Formu 23. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Bus stop Kağıt uçak	Matematik merkezi Sanat merkezi
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel Oyun dışı davranış	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Bus stop Kağıt uçak	Matematik merkezi

Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Kurallı	Paralel Grup	Araba, Satranç	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Araba ve oyun halısı	Blok merkezi
Çocuk 8 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 10 Erkek	Dramatik Kurallı	Grup	El kuklası, minder, puzzle	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 11 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Büyük kare bloktan otopark, araba	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel Grup	Oyun hamuru, bebek, tahta ve tahta kalemi	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru ve hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel	Paralel Grup	Oyun hamuru ve hamur kalıpları, tahta ve tahta kalemi	Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru ve hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik Fonksiyonel	Grup	Dergi,el kuklası minder, puzzle	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik Kurallı	Grup	Dergi,el kuklası minder, puzzle	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Bus stop Kağıt uçak Satranç	Matematik merkezi Blok merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış Dramatik Kurallı	Grup	Dergi,el kuklası minder, puzzle	Kitap merkezi Matematik merkezi

23. Gün oyun gözlemine 16 çocuk katılım göstermiştir. Aktif oyun süresi 63 dakikadır. Çocuk 2, Çocuk 3, Çocuk 9 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tek başına/grup, yapılandırmacı-grup, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, hamur kalıpları, kağıt uçak, araba ve oyun halısı; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok; dramatik oyunda, el kuklası minder; kurallı oyunda, satranç, puzzle, bus stop isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı ve fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, bus stop oyunu grup halinde uzun bir süre oynandı. Büyük kare bloktan katlı otopark inşa edilip, katlara arabalar yerleştirildi. Minder el kuklası sahnesi olarak kullanıldı. Oyun hamurları, mutfak malzemeleri ve hamur kalıplarıyla çember alanında yemek yapıldı, arkadaşlara ikram edildi, oyun zamanı boyunca devam etti. Öğretmen çocuk dosyalarını değerlendirdi. Çocukların yemek ikramını yiyormuş gibi yaptı.

Tablo 4.24. Oyun Gözlem Kayıt Formu 24. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Grup Tek başına	Dil çubuğu, ahşap bloklar, büyük kare plastik bloklar	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Dramatik Fonksiyonel Yapılandırmacı	Grup Paralel	Oyun hamuru, kablo makarası, sandalye, dil çucukları bloklar	Dramatik oyun merkezi Çember alanı
Çocuk 5 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı	Grup Tek başına	Bus stop, büyük kare bloklar	Blok merkezi Çember alanı

Çocuk 7 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Çember alanı
Çocuk 8 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Çember alanı
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru, hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Dil çubukları ve ahşap bloklar	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru, hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Kurallı Fonksiyonel Yapılandırmacı	Grup Paralel	Satranç, kablo makarası, sandalye, dil çubukları, ahşap bloklar	Matematik Merkezi Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Oyun hamuru, mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru, hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Oyun hamuru, mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 17 Kız	Kurallı Yapılandırmacı	Grup	Dil çubuğu, ahşap bloklar, bus stop	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Oyun hamuru, mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel	Kablo makarası, sandalye, büyük kare plastik bloklar	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 20 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Dramatik oyun merkezi Çember alanı

24. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 61 dakikadır. Çocuk 3 ve Çocuk 11 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, yapılandırmacı-paralel/tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, hamur kalıpları, kablo makarası ve sandalye; yapılandırmacı oyunda büyük kare blok, dil çubukları, ahşap bloklar;

dramatik oyunda, mutfak eşyaları, oyun hamuru, materyalsiz; kurallı oyunda, satranç ve bus stop isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı, fonksiyonel, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, dil çubukları ve ahşap bloklar birlikte kullanılarak bir yapı inşa edildi. Oyun hamurları bir grupta mutfak malzemeleriyle kullanılırken diğer bir grupta hamur kalıplarıyla kullanıldı. Plastik bloklardan araba garajı inşa edildi. Doğrudan kablo makarasının üzerine oturarak tekerlekli sandalye şeklinde kullanıldı. Öğretmen çocukların oyun içerisindeki anlaşmazlıklarını çözdü. Yeni bir oyunu çocuklara tanıtmadan önce kendisi inceledi ve bazı çocuklar zaman zaman öğretmeni izledi.

Tablo 4.25. Oyun Gözlem Kayıt Formu 25. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Oyun davranış Fonksiyonel Kurallı	dışı Tek başına Grup	Kablo makarası, pinpon topu, masa	Sanat merkezi Çember alanı
Çocuk 2 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Paralel Grup	Kitap, minder, hayvan figürleri	Kitap merkezi Fen merkezi
Çocuk 4 Kız	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Paralel Grup Tek başına	Büyük tuğla blok, tren rayları, kablo makarası, sandalye, dil çubukları, araba	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Fonksiyonel Kurallı	Paralel Tek başına	Vücut tak çıkar, hayvan figürleri, yapay çim, araba, pinpon topu, masa	Fen merkezi Çember alanı
Çocuk 6 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Paralel Grup	Kitap, minder, hayvan figürleri	Kitap merkezi Fen merkezi
Çocuk 7 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup	Hayvan figürleri	Kitap merkezi Fen merkezi

Çocuk 8 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Tek başına Grup	Birim küpler, ocak, mutfak malzemeleri, kol çantası, örtü	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 10 Erkek	Dramatik Fonksiyonel	Grup Tek başına	Hayvan figürleri	Kitap merkezi Fen merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Paralel	Building blocks	Matematik merkezi
Çocuk 12 Kız	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup Tek başına	Büyük tuğla blok, marangoz tezgahı, ağaç blok, dil çubukları, tuvalet kağıdı rulosu	Blok merkezi
Çocuk 13 Kız	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup	Marangoz tezgahı, dil çubukları,	Blok merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik Fonksiyonel	Paralel Grup	tren rayları, kablo makarası, sandalye marangoz tezgahı	Blok merkezi Çember alanı Dramatik oyun merkezi
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış Dramatik	Grup	Birim küpler, ocak, mutfak malzemeleri kol çantası,örtü kek	Sanat merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Paralel	Building blocks	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

25. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 60 dakikadır. Çocuk 3 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/tek başına/grup, yapılandırmacı-grup, dramatik-grup/paralel/tek başına, kurallı-paralel oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, kablo

makarası, sandalye, araba, hayvan figürleri, yapay çim, vücut tak-çıkır ; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok, dil çubukları, tuvalet kağıdı rulosu; dramatik oyunda, minder, hayvan figürleri, birim küpler, ocak, mutfak malzemeleri, kol çantası, örtü, yapay kek; kurallı oyunda, building blok isimli kutu oyunu, pinpon topu ve masa kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı ve fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı ve fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, kablo makarası aracısız oturularak tekerlekli sandalye şeklinde kullanıldı. Ahşap renkli bloklarla masa üzerinde insan figürü ve çeşitli şekiller oluşturuldu. Ruvalet kağıdı rulosu, ağaç bloklar, dil çubukları ve taşların kullanıldığı yapı inşa edildi. Mutfak malzemeleri, örtü ve birim küpler kullanılarak düzenli bir sofraya kuruluyor. Öğretmen merkezleri ziyaret ederek neler yaptıklarını soruyor, çocukları gözlemliyor ve notlar alıyor.

Tablo 4.26. Oyun Gözlem Kayıt Formu 26. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Minder, hayvan figürü, önlük, ocak, mutfak eşyaları	Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 4 Kız	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Büyük tuğla blok, testere	Blok merkezi
Çocuk 5 Erkek	Kurallı Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı	Grup Paralel	Bus stop, minder, peluş köpek, mutfak lavabosu, önlük mutfak eşyaları	Matematik merkezi Kitap merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 6 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Grup	Tuğla blok, karton kutu	Blok merkezi Çember alanı

Çocuk 8 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Tuğla blok	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Marangoz tezgahı, karton kutu, mutfak tezgahı, küçük kare blok	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 16 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 18 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Bus stop	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup Tek başına	Minder, örtü, peluş oyuncak, puzzle	Kitap merkezi Çember alanı

26. Gün oyun gözlemine 14 Çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 65 dakikadır. Çocuk 3, 7, 9, 10, 13 ve 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-grup, yapılandırmacı-grup, dramatik-grup/paralel, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, minder, karton kutu, marangoz tezgahı; yapılandırmacı oyunda, büyük tuğla blok; dramatik oyunda, mutfak eşyaları, mutfak tezgahı, önlük örtü, peluş köpek, testere; kurallı oyunda, puzzle, bus stop isimli kutu oyunu kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; çember alanında, kurallı ve fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik ve fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, kablo makarasına sandalye konularak hem el arabası hem de tekerlekli sandalye olarak kullanıldı. Birim küpler bardak içerisine konularak içecek hazırlandı. Marangoz

tezgahı, mutfak tezgahı gibi kullanıldı, üzerine tabaklar konuldu. Bir grup oyun zamanı boyunca bus stop oyununu oynadı. Öğretmen, öğrenci dosyalarını incelerken öğrencilerden gelen yardım isteklerini karşıladı.

Tablo 4.27. Oyun Gözlem Kayıt Formu 27. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Dramatik	Grup Tek başına	Birim küpler,önlük bardak, tencere	Dramatik oyun merkezi Çember alanı
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırıcı	Tek başına	Büyük tuğla blok, küçük plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik	Grup	Önlük, ocak, tepsi, bardak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	Tahta ve tahta kalemi	Sanat merkezi
Çocuk 7 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Hayvan figürleri, yapay çim	Fen merkezi
Çocuk 8 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 9 Kız	Yapılandırıcı	Paralel Grup	Büyük kare blok, küçük plastik blok, boş oyun hamuru kapları	Blok merkezi
Çocuk 10 Erkek	Dramatik	Grup	Bardak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel Yapılandırıcı	Tek başına Grup	Tahta ve tahta kalemi, boş oyun hamuru kapları, büyük kare blok	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	Hayvan figürleri, yapay çim	Fen merkezi

Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Yapılandırmacı	Grup	Büyük kare blok, küçük plastik blok, boş oyun hamuru kapları	Blok merkezi
Çocuk 17 Kız	Dramatik	Grup		Dramatik oyun merkezi
Çocuk 18 Kız	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

27. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Çocuk 11 ve Çocuk 14 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-tek başına/grup, yapılandırmacı-paralel/grup, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, tahta ve tahta kalemi, hayvan figürleri, yapay çim; yapılandırmacı oyunda, büyük kare blok, küçük plastik blok, boş oyun hamuru kapları; dramatik oyunda, birim küpler, önlük, bardak, tencere, tepsi, ocak; kurallı oyunda, satranç, kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisinde kullanım durumuna bakıldığında, mutfak malzemeleri, oyun hamurları ve birim küplerle erkekler tarafından yemek hazırlandı. Bloklarla inşa sürecinde kızlar vardı. Oyun hamuru kaplarından 3 boyutlu kule inşa edildi. Farklı boyutlarda tabaklardan ters çevirerek müzik aleti yapıldı. Satranç ile oyun zamanı boyunca vakit geçirildi. Öğretmen etkinlik hazırlığı yaparken, ara ara çocukların isteklerini karşıladı.

Tablo 4.28. Oyun Gözlem Kayıt Formu 28. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel Tek başına	Büyük kare blok, bardak, birim küpler	Blok merkezi Dramatik oyun merkezi
Çocuk 3 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik	Grup	Minder	Kitap merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik	Grup	Yapay kek	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 7 Erkek	Dramatik	Grup Tek başına	Peluş hayvanlar	Kitap merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Araba	Dramatik oyun merkezi Blok merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru , hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç	Matematik Dramatik oyun merkezi
Çocuk 11 Erkek	Dramatik	Paralel	Bardak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru , hamur kalıpları	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	Boncuk dizme ve boncuk kalıpları, vücut tak çıkar, oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru , hamur kalıpları	Sanat merkezi

Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel	Grup	Boncuk dizme ve boncuk kalıpları, vücut tak çıkar, oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel	Grup	Boncuk dizme ve boncuk kalıpları, vücut tak çıkar, oyun hamuru	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç, önlük, mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi Matematik merkezi
Çocuk 20 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Boncuk dizme ve boncuk kalıpları	Fen merkezi Kitap merkezi

28. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Aktif oyun süresi 48 dakikadır. Çocuk 14 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup, yapılandırmacı-paralel/tek başına, dramatik-grup/paralel/tek başına, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, hamur kalıpları, boncuk dizme ve boncuk kalıpları, vücut tak çıkar; yapılandırmacı oyunda, birim küpler, büyük kare blok; dramatik oyunda, minder, peluş köpek, yapay kek, önlük ve mutfak eşyaları materyalsiz; kurallı oyunda, satranç kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı ve fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel oyun davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, mutfak malzemeleriyle yemek hazırlamayı erkek çocuklar yaptı. Minderlerin üzerinde yuvarlanma ve itiş-kakış oyunu oynandı. Bir grup oyun hamuruyla temel şekiller yaparken, bir grup kurabiye hazırladı. Öğretmen dosya hazırlıkları yaptı, öğrenci dosyalarını inceledi ve düzenledi.

Tablo 4.29. Oyun Gözlem Kayıt Formu 29. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı

Çocuk 2 Erkek	Kurallı Yapılandırmacı	Grup Tek başına	Satranç Plastik blok	Blok merkezi Çember alanı
Çocuk 3 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Satranç, top, kutu	Matematik merkezi Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Tahta kalem ve tahta	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Bus stop, top, kutu	Matematik merkezi
Çocuk 7 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup Tek başına	Bus stop, satranç, top	Matematik merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Tek başına	Araba, oyun halısı, kare büyük blok, ağaç blok	Blok merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Tahta kalem ve tahta	Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Kurallı Dramatik	Grup Paralel	Eller, birim küpler, tepsi	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 14 Kız	Oyun dışı davranış			Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Kitap merkezi
Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Tahta kalem ve tahta	Sanat merkezi
Çocuk 18 Kız	Kurallı Dramatik	Grup Paralel	Eller, birim küpler, tepsi	Dramatik oyun merkezi

Çocuk 19 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup	Bus stop, top, kutu	Matematik
Çocuk 20 Erkek	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi

29. Gün oyun gözlemine 19 Çocuk katılım sağlamıştır. Çocuk 17 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 45 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-tek başına/paralel, yapılandırmacı-grup/tek başına, dramatik-grup/paralel, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, top, kutu, tahta ve tahta kalemi; yapılandırmacı oyunda, ağaç blok, plastik blok, büyük kare blok; dramatik oyunda, birim küpler, tepsi; kurallı oyunda, satranç, bus stop isimli kutu oyunu ve eller kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı ve fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı ve fonksiyonel; çember alanında, kurallı, fonksiyonel; kitap merkezinde, oyun dışı davranış; dramatik oyun merkezinde, dramatik ve kurallı; sanat merkezinde, fonksiyonel ve oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, arabalar, oyun halısına dizildi ve oyun halısındaki yol desenlerinde arabalar gezdirildi. Plastik bloklardan hareketli bir araç yapıldı. Birim küplerden üç boyutlu şekiller yapıldı. Kutu hedef yapılarak içine top atmaya açıldı. Ağaç bloklardan daire şeklinde bir alan oluşturuldu. Tahta kalemi ile tahtaya resimler yapıldı. Öğretmen çocuklar oyun oynarken dosya düzenlemesi yaptı.

Tablo 4.30. Oyun Gözlem Kayıt Formu 30. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Paralel Grup	Top	Kitap merkezi
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı Dramatik	Grup	Büyük kare blok	Kitap merkezi Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç, bus stop, kağıt para, karton kutu	Matematik merkezi

Çocuk 4 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Dil çubukları, ahşap bloklar	Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Araba, oyun halısı, minyatür hayvan figürü	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Kurallı Dramatik Fonksiyonel	Grup	Satranç, bus stop, kağıt para, karton kutu, puzzle	Matematik merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Araba, tren rayları, minyatür hayvan figürü	Blok merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel Dramatik	Grup	Önlük, tahta ve tahta kalemi	Dramatik oyun merkezi , Çember alanı
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Dil çubukları, ahşap bloklar	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Fonksiyonel	Grup	Araba, tren rayları	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 15 Kız	Oyun dışı davranış			Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	El bezi, mutfak eşyaları, ocak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 19 Erkek	Fonksiyonel	Grup Tek başına	Taşlar, büyüteç, oyun hamuru, puzzle	Fen merkezi Çember alanı
Çocuk 20 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi

30. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Çocuk 14 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 46 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup, yapılandırmacı-paralel/grup, dramatik-grup, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, taş, büyüteç, araba, oyun halısı, tren rayları, karton kutu, kağıt para, tahta ve tahta kalem ; yapılandırmacı oyunda, dil çubukları, ahşap bloklar, büyük kare blok; dramatik oyunda, mutfak eşyaları, el bezi, önlük, materyalsiz; kurallı oyunda, satranç, bus stop, puzzle kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, fonksiyonel, dramatik; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, dramatik, fonksiyonel; dramatik oyun merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, oyun dışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, büyük bloklardan araba garajı yapıldı. Tren rayları ile trafik düzeni oluşturuldu. Minderlerle kitap merkezine ev yapıldı. Dil çubuklarıyla kule yapıldı. Öğretmen yıl sonu dosya hazırlıkları ile uğraştı.

Tablo 4.31. Oyun Gözlem Kayıt Formu 31. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Karakter kartları	Çember alanı
Çocuk 2 Erkek	Yapılandırmacı	Tek başına	Büyük kare blok	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı	Grup	Karakter kartları	Çember alanı
Çocuk 4 Kız	Dramatik	Grup	Gözlük, kablo makarası	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Kurallı	Grup	Karakter kartları	Çember alanı
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel	Grup Paralel	Karton kutu ve kağıt para, trafik işaretleri	Blok merkezi Çember alanı

Çocuk 7 Erkek	Dramatik	Tek başına	Minyatür hayvan figürleri	Fen merkezi
Çocuk 8 Erkek	Fonksiyonel	Paralel	Araba ve oyun halısı	Blok merkezi
Çocuk 9 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Sanat merkezi
Çocuk 10 Erkek	Kurallı	Grup	Karakter kartları	Çember alanı
Çocuk 12 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, yapay yiyecekler	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, birim küpler	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Dramatik	Grup	Materyal yok	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Mutfak eşyaları, birim küpler	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 19 Erkek	Kurallı Fonksiyonel	Grup Paralel	Karakter kartları Araba ve oyun halısı	Çember alanı Blok merkezi
Çocuk 20 Erkek	Fonksiyonel	Tek başına	İnsan vücudu maketi, büyüteç	Fen merkezi

31. Gün oyun gözlemine 18 Çocuk katılım sağlamıştır. Çocuk 11 ve Çocuk 17 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 50 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/paralel, yapılandırmacı-/tek başına, dramatik-grup, kurallı-grup oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, insan vücudu maketi, büyüteç, araba ve oyun halısı, karton kutu, kağıt para, trafik işaretleri; yapılandırmacı oyunda, büyük kare blok; dramatik oyunda, mutfak eşyaları, birim küpler, yapay yiyecekler, gözlük, kablo makarası, materyalsiz; kurallı oyunda, karakter kartları kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel, dramatik; çember alanında,

kurallı; dramatik oyun merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, dramatik oyun davranışları kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, büyük bir grup evden getirdikleri karakter kartları ile oynadı. Çanta takılarak dramatik roller sergilendi. Gözlük ve kablo makarası ile tekerlekli sandalyede yaşlı rolü sergilendi. Öğretmen dosya hazırlıkları ile ilgilendi.

Tablo 4.32. Oyun Gözlem Kayıt Formu 32. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	Bilişsel Seviye	Sosyal Seviye		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı	Grup	Shapy Hafıza kartları	Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Dramatik Kurallı	Grup Tek başına	Minder, puzzle	Kitap merkezi Çember alanı
Çocuk 3 Erkek	Yapılandırmacı Kurallı	Grup	Plastik blok, Satranç, shapy, hafıza kartları	Matematik merkezi Çember alanı Blok merkezi
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Kablo makarası	Sanat merkezi
Çocuk 5 Erkek	Dramatik Kurallı	Grup	Peluş tavşan, shapy, hafıza kartları	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 6 Erkek	Dramatik Kurallı	Grup	Satranç, shapy	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 7 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı	Grup Paralel	Birim küpler, mutfak tezgahı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 8 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı	Grup Paralel	Birim küpler, mutfak tezgahı, tencere, bardak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Grup Tek başına	Oyun hamuru, ahşap bloklar, halka dizme	Çember alanı
Çocuk 10 Erkek	Yapılandırmacı	Paralel	Plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 11 Erkek	Kurallı	Grup	Satranç	Çember alanı

Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 13 Kız	Fonksiyonel	Grup	Taşlar, yapay çim	Fen merkezi
Çocuk 14 Kız	Fonksiyonel	Grup	Taşlar, yapay çim	Fen merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Sanat merkezi
Çocuk 16 Kız	Fonksiyonel	Grup	Taşlar, yapay çim	Fen merkezi
Çocuk 18 Kız	Fonksiyonel	Grup	Taşlar, yapay çim	Fen merkezi
Çocuk 19 Erkek	Dramatik	Grup	Materyal yok	Kitap merkezi
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırmacı	Grup	Birim küp	Dramatik oyun merkezi

32. Gün oyun gözlemine 19 Çocuk katılım sağlamıştır. Çocuk 17 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 52 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel/grup, yapılandırmacı-paralel/grup, dramatik-grup, kurallı-grup/tek başına oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, oyun hamuru, taşlar, yapay çim, kablo makarası; yapılandırmacı oyunda, birim küpler, plastik blok; dramatik oyunda, minder, peluş tavşan, mutfak eşyaları, mutfak tezgahı, materyalsiz; kurallı oyunda, satranç, shapy, hafıza kartları, puzzle kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde, yapılandırmacı; matematik merkezinde, kurallı; fen merkezinde, fonksiyonel; çember alanında, kurallı; dramatik oyun merkezinde, dramatik; kitap merkezinde, dramatik; sanat merkezinde, fonksiyonel oyun davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, minderlerle ev inşa edilip peluş oyuncaklarla oynandı. Yapay çim üzerine taşlar ve deniz kabukları dizildi. Plastik blokla hareket edebilecek bir araç yapıldı. Birim küplerden uzun bir şerit yapıldı. Hafıza kartları, shapy, satranç fazrlı zaman aralıklarıyla oynandı. Öğretmen dosya hazırlıkları ile ilgilendi.

Tablo 4.33. Oyun Gözlem Kayıt Formu 33. Gün

Çocuk	Oyun Türü		Kullanılan Materyal	Ziyaret Edilen Merkez
	<i>Bilişsel Seviye</i>	<i>Sosyal Seviye</i>		
Çocuk 1 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç Minder	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 2 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Araba, oyun halısı, plastik blok	Blok merkezi
Çocuk 3 Erkek	Kurallı Dramatik	Grup	Satranç Minder	Kitap merkezi Matematik merkezi
Çocuk 4 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Çember alanı
Çocuk 5 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı Dramatik	Paralel Tek başına Grup	Araba, minder	Kitap merkezi Blok merkezi
Çocuk 6 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Araba, büyük kare bloklar	Blok merkezi
Çocuk 7 Erkek	Dramatik Yapılandırmacı	Paralel Tek başına	Birim küpler, mutfak tezgahı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 8 Erkek	Dramatik	Grup		Kitap merkezi
Çocuk 9 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Çember alanı
Çocuk 10 Erkek	Fonksiyonel Yapılandırmacı	Paralel Grup	Araba, büyük kare bloklar	Blok merkezi
Çocuk 12 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Çember alanı
Çocuk 13 Kız	Dramatik	Grup	Birim küpler, önlük, tencere, ocak	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 14 Kız	Dramatik	Grup	Birim küpler, mutfak eşyaları	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 15 Kız	Fonksiyonel	Paralel	Oyun hamuru	Çember alanı

Çocuk 18 Kız	Dramatik	Grup	Birim küpler, önlük, mutfak tezgahı	Dramatik oyun merkezi
Çocuk 20 Erkek	Yapılandırmacı Fonksiyonel	Tek başına Paralel	Tuvalet kağıdından dürbün, araba ve oyun halısı	Sanat merkezi Blok merkezi

33. Gün oyun zamanına 16 çocuk katılım sağlamıştır. Çocuk 11, 16, 17 ve 19 okula gelmemiştir. Aktif oyun süresi 60 dakikadır. Tabloda belirtildiği gibi fonksiyonel-paralel, yapılandırmacı-tek başına/grup, dramatik-grup/tek başına/paralel, kurallı-grup/paralel oyun davranışları gözlemlenmiştir. Fonksiyonel oyunda, araba, oyun hamuru, oyun halısı; yapılandırmacı oyunda, birim küpler, plastik blok, büyük kare blok; dramatik oyunda, birim küpler, mutfak eşyaları, önlük, materyalsiz; kurallı oyunda, satranç kullanılmıştır. Ziyaret edilen merkezlerde gelişen oyunlara bakacak olursak, blok merkezinde yapılandırmacı, fonksiyonel; matematik merkezinde, kurallı, fonksiyonel; fen merkezinde, fonksiyonel; kitap merkezinde, dramatik; dramatik oyun merkezinde, dramatik, yapılandırmacı, fonksiyonel; sanat merkezinde, oyun dcdışı davranışlar kaydedilmiştir. Materyalin oyun içerisindeki kullanım durumuna bakıldığında, minderlerle kitap merkezindeki bankın üzerine duvar örüldü. Büyük kare blokla uzun bir kule yapıldı ve tren rayı oradan aşağı sarkıtıldı. Küçük plastik bloklarla uçak yapıldı. Tuvalet kağıdı rulosu dürbün gibi kullanıldı. Öğretmen dönem sonu raporları ile ilgilendi.

4.1. Bulgulara İlişkin Özet Bilgiler

Kayıt altına alınan verilerin, basit sayısal ifadelerle, gün bazında toplam değerlendirmesi aşağıda tablo halinde sunulmaktadır. 33 gün boyunca, tabloda görüleceği üzere, oyun süresi, katılımcı sayısı, gözlemlenen oyun türleri sayısı, o gün içinde oyunda kullanılan materyal sayısı ve merkezlerin ziyaret edilme sıklığı değişmektedir.

4.34. Günlük Toplam Gözlem Bilgileri

Gözlem Günü	Katılımcı sayısı	Gözlemlenen oyun türleri	N	Kullanılan materyal sayısı	Ziyaret edilen Merkezler	N
1. gün 50 dk	20	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	6 17 5 3 2 8 13 1	12	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	3 3 4 9 4 2 0
2. Gün 47 dk	18	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	4 8 7 3 1 3 14 4	14	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	4 0 4 5 2 2 2
3. gün 49 dk	19	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	9 13 7 3 8 7 14 4	21	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	4 4 3 4 3 3 2
4.gün 60 dk	19	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	5 7 5 5 9 14 8 4	20	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	5 4 3 4 3 0 3
5. gün 48 dk	20	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	8 7 7 3 8 13 9 4	24	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	3 2 4 5 6 1 4
6. gün 56 dk	18	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına Paralel Grup Oyun dışı davranış	1 14 6 2 5 6 14 5	22	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi Dramatik Oyun Merkezi Çember Alanı	4 1 2 1 3 1 1
7. gün 54 dk	18	Fonksiyonel Dramatik Yapılandırmacı Kurallı Tek başına	5 10 4 1 7	20	Sanat Merkezi Fen Merkezi Matematik Merkezi Blok Merkezi Kitap Merkezi	3 1 2 6 8

		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	0
		Grup	10		Çember Alanı	1
		Oyun dışı davranış	3			
8. gün 45 dk	18	Fonksiyonel	9	23	Sanat Merkezi	4
		Dramatik	4		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	3		Matematik Merkezi	4
		Kurallı	4		Blok Merkezi	4
		Tek başına	2		Kitap Merkezi	2
		Paralel	7		Dramatik Oyun Merkezi	3
		Grup	13		Çember Alanı	0
		Oyun dışı davranış	4			
9. gün 53 dk	17	Fonksiyonel	9	25	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	4		Fen Merkezi	4
		Yapılandırmacı	7		Matematik Merkezi	6
		Kurallı	4		Blok Merkezi	2
		Tek başına	5		Kitap Merkezi	1
		Paralel	13		Dramatik Oyun Merkezi	3
		Grup	15		Çember Alanı	4
		Oyun dışı davranış	1			
10. gün 60 dk	17	Fonksiyonel	7	19	Sanat Merkezi	6
		Dramatik	9		Fen Merkezi	2
		Yapılandırmacı	4		Matematik Merkezi	3
		Kurallı	6		Blok Merkezi	2
		Tek başına	5		Kitap Merkezi	2
		Paralel	6		Dramatik Oyun Merkezi	0
		Grup	4		Çember Alanı	4
		Oyun dışı davranış	3			
11. gün 60 dk	19	Fonksiyonel	4	19	Sanat Merkezi	5
		Dramatik	11		Fen Merkezi	3
		Yapılandırmacı	7		Matematik Merkezi	4
		Kurallı	2		Blok Merkezi	4
		Tek başına	9		Kitap Merkezi	3
		Paralel	4		Dramatik Oyun Merkezi	5
		Grup	11		Çember Alanı	2
		Oyun dışı davranış	6			
12. gün 63 dk	17	Fonksiyonel	1	21	Sanat Merkezi	6
		Dramatik	7		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	3
		Kurallı	6		Blok Merkezi	3
		Tek başına	3		Kitap Merkezi	3
		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	4
		Grup	9		Çember Alanı	2
		Oyun dışı davranış	5			
13. gün 45 dk	19	Fonksiyonel	3	20	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	7		Fen Merkezi	5
		Yapılandırmacı	5		Matematik Merkezi	2
		Kurallı	2		Blok Merkezi	4
		Tek başına	2		Kitap Merkezi	3
		Paralel	4		Dramatik Oyun Merkezi	2
		Grup	12		Çember Alanı	2
		Oyun dışı davranış	5			
14. gün 65 dk	19	Fonksiyonel	6	24	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	9		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	7
		Kurallı	5		Blok Merkezi	3
		Tek başına	4		Kitap Merkezi	5
		Paralel	4		Dramatik Oyun Merkezi	2

		Grup	17		Çember Alanı	4
		Oyun dışı davranış	3			
15. gün 50 dk	19	Fonksiyonel	6	15	Sanat Merkezi	6
		Dramatik	6		Fen Merkezi	3
		Yapılandırmacı	7		Matematik Merkezi	5
		Kurallı	2		Blok Merkezi	5
		Tek başına	5		Kitap Merkezi	0
		Paralel	2		Dramatik Oyun Merkezi	2
		Grup	10		Çember Alanı	2
		Oyun dışı davranış	10			
16. gün 59 dk	17	Fonksiyonel	2	10	Sanat Merkezi	4
		Dramatik	5		Fen Merkezi	2
		Yapılandırmacı	5		Matematik Merkezi	1
		Kurallı	2		Blok Merkezi	5
		Tek başına	4		Kitap Merkezi	0
		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	4
		Grup	5		Çember Alanı	1
		Oyun Dışı Davranış	5			
17. gün 45 dk	17	Fonksiyonel	7	18	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	7		Fen Merkezi	2
		Yapılandırmacı	2		Matematik Merkezi	0
		Kurallı	3		Blok Merkezi	2
		Tek başına	3		Kitap Merkezi	3
		Paralel	1		Dramatik Oyun Merkezi	0
		Grup	12		Çember Alanı	4
		Oyun Dışı Davranış	1			
18. gün 45 dk	17	Fonksiyonel	6	9	Sanat Merkezi	7
		Dramatik	4		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	3		Matematik Merkezi	3
		Kurallı	0		Blok Merkezi	5
		Tek başına	3		Kitap Merkezi	2
		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	0
		Grup	6		Çember Alanı	1
		Oyun Dışı Davranış	7			
19. gün 49 dk	19	Fonksiyonel	7	13	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	5		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	2		Matematik Merkezi	7
		Kurallı	10		Blok Merkezi	4
		Tek başına	2		Kitap Merkezi	6
		Paralel	5		Dramatik Oyun Merkezi	3
		Grup	13		Çember Alanı	2
		Oyun Dışı Davranış	6			
20. gün 50 dk	20	Fonksiyonel	0	5	Sanat Merkezi	5
		Dramatik	0		Fen Merkezi	0
		Yapılandırmacı	3		Matematik Merkezi	6
		Kurallı	9		Blok Merkezi	2
		Tek başına	0		Kitap Merkezi	4
		Paralel	0		Dramatik Oyun Merkezi	0
		Grup	12		Çember Alanı	6
		Oyun Dışı Davranış	9			
21. gün 51 dk	20	Fonksiyonel	6	19	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	3		Fen Merkezi	2
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	5
		Kurallı	13		Blok Merkezi	3
		Tek başına	1		Kitap Merkezi	4
		Paralel	4		Dramatik Oyun Merkezi	4
		Grup	17		Çember Alanı	5

		Oyun Dışı Davranış	5				
22. gün 45 dk	17	Fonksiyonel	7	17	Sanat Merkezi	5	
		Dramatik	2		Fen Merkezi	3	
		Yapılandırmacı	4		Matematik Merkezi	2	
		Kurallı	7		Blok Merkezi	2	
		Tek başına	4		Kitap Merkezi	2	
		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	0	
		Grup	12		Çember Alanı	7	
		Oyun Dışı Davranış	2				
23. gün 63 dk	16	Fonksiyonel	11	19	Sanat Merkezi	6	
		Dramatik	4		Fen Merkezi	0	
		Yapılandırmacı	1		Matematik Merkezi	8	
		Kurallı	8		Blok Merkezi	4	
		Tek başına	1		Kitap Merkezi	3	
		Paralel	6		Dramatik Oyun Merkezi	0	
		Grup	12		Çember Alanı	0	
		Oyun Dışı Davranış	4				
24. gün 61 dk	18	Fonksiyonel	4	20	Sanat Merkezi	3	
		Dramatik	5		Fen Merkezi	0	
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	3	
		Kurallı	7		Blok Merkezi	6	
		Tek başına	1		Kitap Merkezi	0	
		Paralel	6		Dramatik Oyun Merkezi	5	
		Grup	13		Çember Alanı	7	
		Oyun Dışı Davranış	0				
25. gün 60 dk	18	Fonksiyonel	10	22	Sanat Merkezi	5	
		Dramatik	8		Fen Merkezi	5	
		Yapılandırmacı	3		Matematik Merkezi	2	
		Kurallı	4		Blok Merkezi	4	
		Tek başına	6		Kitap Merkezi	5	
		Paralel	7		Dramatik Oyun Merkezi	3	
		Grup	12		Çember Alanı	4	
		Oyun Dışı Davranış	5				
26. gün 65 dk	14	Fonksiyonel	4	18	Sanat Merkezi	4	
		Dramatik	5		Fen Merkezi	0	
		Yapılandırmacı	4		Matematik Merkezi	4	
		Kurallı	5		Blok Merkezi	4	
		Tek başına	1		Kitap Merkezi	3	
		Paralel	1		Dramatik Oyun Merkezi	2	
		Grup	19		Çember Alanı	3	
		Oyun Dışı Davranış	0				
27. gün 45 dk	18	Fonksiyonel	4	12	Sanat Merkezi	5	
		Dramatik	4		Fen Merkezi	2	
		Yapılandırmacı	4		Matematik Merkezi	3	
		Kurallı	3		Blok Merkezi	4	
		Tek başına	4		Kitap Merkezi	0	
		Paralel	1		Dramatik Oyun Merkezi	4	
		Grup	12		Çember Alanı	2	
		Oyun Dışı Davranış	4				
28. gün 48 dk	18	Fonksiyonel	9	20	Sanat Merkezi	4	
		Dramatik	9		Fen Merkezi	5	
		Yapılandırmacı	1		Matematik Merkezi	2	
		Kurallı	2		Blok Merkezi	2	
		Tek başına	2		Kitap Merkezi	3	
		Paralel	5		Dramatik Oyun Merkezi	6	
		Grup	12		Çember Alanı	0	
		Oyun Dışı Davranış	1				

29. gün 45 dk.	19	Fonksiyonel	8	13	Sanat Merkezi	5
		Dramatik	2		Fen Merkezi	0
		Yapılandırmacı	4		Matematik Merkezi	4
		Kurallı	9		Blok Merkezi	4
		Tek başına	3		Kitap Merkezi	2
		Paralel	4		Dramatik Oyun Merkezi	2
		Grup	11		Çember Alanı	4
		Oyun Dışı Davranış	4			
30. gün 46 dk	18	Fonksiyonel	7	20	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	10		Fen Merkezi	1
		Yapılandırmacı	3		Matematik Merkezi	2
		Kurallı	2		Blok Merkezi	6
		Tek başına	1		Kitap Merkezi	5
		Paralel	3		Dramatik Oyun Merkezi	2
		Grup	13		Çember Alanı	2
		Oyun Dışı Davranış	4			
31. gün 50 dk	18	Fonksiyonel	4	15	Sanat Merkezi	4
		Dramatik	10		Fen Merkezi	2
		Yapılandırmacı	1		Matematik Merkezi	0
		Kurallı	5		Blok Merkezi	4
		Tek başına	3		Kitap Merkezi	0
		Paralel	2		Dramatik Oyun Merkezi	4
		Grup	14		Çember Alanı	5
		Oyun Dışı Davranış	0			
32. gün 52 dk	19	Fonksiyonel	7	22	Sanat Merkezi	3
		Dramatik	6		Fen Merkezi	4
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	4
		Kurallı	6		Blok Merkezi	2
		Tek başına	2		Kitap Merkezi	3
		Paralel	6		Dramatik Oyun Merkezi	3
		Grup	15		Çember Alanı	4
		Oyun Dışı Davranış	0			
33. gün 60 dk	16	Fonksiyonel	9	17	Sanat Merkezi	1
		Dramatik	8		Fen Merkezi	0
		Yapılandırmacı	6		Matematik Merkezi	2
		Kurallı	2		Blok Merkezi	4
		Tek başına	0		Kitap Merkezi	4
		Paralel	10		Dramatik Oyun Merkezi	4
		Grup	10		Çember Alanı	4
		Oyun Dışı Davranış	0			
Toplam		1518	588	709		

Aşağıda yer alan Toplam Gözlem Bilgileri tablosunda paylaşıldığı şekilde 33 günlük gözlem sürecinde, 20 çocuk oyun zamanına katılım sağlamıştır. Gözlemlenen toplam oyun sayısı 1518'dir. 33 gün boyunca, 195 fonksiyonel oyun, 230 dramatik oyun, 150 yapılandırmacı oyun, 147 kurallı oyun, 116 tek başına oyun, 167 paralel oyun, 375 grup oyunu ve 49 oyun dışı davranış gözlemlenmiştir. Oyun süreçlerinde 588 materyal kullanılmıştır. Toplamda öğrenme merkezlerini ziyaret etme sayısı 709'dur. Merkez türüne ziyaret etme sayısı şöyledir; sanat merkezi 130, fen merkezi 65, matematik

merkezi 114, blok merkezi 128, kitap merkezi 83, dramatik oyun merkezi 95, çember alanı 94'tür.

4.35. Toplam Gözlem Bilgileri

Gözlem Sayısı	Katılımcı sayısı	Gözlemlenen oyun türleri	N	f	Kullanılan materyal	Ziyaret edilen merkez	N	f
33	20	Fonksiyonel	195	12,84	588	Sanat Merkezi	130	18,34
		Dramatik	230	15,15		Fen Merkezi	65	9,17
		Yapılandırmacı	150	9,81		Matematik Merkezi	114	16,08
		Kurallı	147	9,68		Blok Merkezi	128	18,06
		Tek başına	116	7,64		Kitap Merkezi	83	11,71
		Paralel	167	11		Dramatik Oyun Merkezi	95	13,4
		Grup	375	24,7		Çember Alanı	94	13,26
		Oyun Dışı Davranış	49	3,22				

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışma, erken çocukluk dönemi oyununu sağlayıcılarını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda derinlemesine oyun gözlemi yapılmıştır. Hangi tür oyun içerisinde, ne tür materyaller kullandıkları ve bu esnada sınıf içerisinde hangi merkezde oldukları bulgular bölümünde paylaşılmıştır. Çalışmanın bulguları ışığında, oyunun öznesi olan çocuğun kendisi, oyunda kullanılan materyal ve iç mekan oyun alanı yani sınıf, okul öncesi eğitim sürecinde oyunun sağlayıcılarıdır.

5.1. Sağlayıcı Olarak Çocuk

Birinci sağlayıcı olarak çocuk ve çocuğun gelişimi ön plana çıkmaktadır. Çocuk olmadan bir oyundan söz edemeyiz. Çocuğun gelişimi, oyunda çeşitlilik olarak kendini göstermektedir. Bazı sağlayıcıların diğerlerinden daha çok algılanması ve sıkça gerçekleştirilmesi de, çocuğun oyun içerisinde aracı göreviyle bulunmasının sonucudur. Bulgularda da görüleceği üzere, oyun kayıt formunda yer alan her davranış gözlemlenmiş ve kayıt altına alınmıştır. Çocuk, oyunu oluşturan, oyunu yöneten olduğu kadar oyunda aktördür. 5 yaş çocuğu, gelişimsel süreci içerisinde, tüm oyun türlerini gerçekleştirebilmektedir (Sheridan, 2011). Çalışmanın verileri ışığında, Fonskiyonel oyun, yapılandırmacı oyun, dramatik oyun ve kurallı oyun içerisinde yer almıştır. Bu oyun türlerinde tek başına, paralel ya da grup olarak yer almıştır. Çocuklar oyunda grup şeklinde yer alırken, oyun değişiminde ya da grupla daha fazla bağlantılı kalamadığında tek başına oyuna devam etmiştir. Oyundan bu şekilde kopmadıkları gözlemlenmiştir. İki kişilik gruplar olduğu kadar, 3-4 kişiden oluşan gruplar kurulmuştur. Gruplarda kız ve erkek çocuklar cinsiyet ayırmaksızın birlikte yer almışlardır. Oyun ritimlerinin, günlük gelişim ritimleriyle de bağlantılı olduğu görülmüştür. Tek bir oyun türüyle, materyalle ve aynı merkezde 60 dakika geçirebildikleri gibi, başka bir günde 4 farklı oyun türünü deneyimlemişlerdir. Kurguladıkları oyunu araya haftasonu girse dahi ertesi oyun zamanında devam ettirilmiştir. Bu da akış teorisinde ifade edildiği gibi, içsel motivasyon ve yoğun

konsantrasyonlarına göre, dış etkenler tarafından sekteye uğramadan, oyun davranışlarını devam ettirdiklerini kanıtlar niteliktedir (Göl-Güven, 2017).

Oyun bir kültür ve zihin aktarım sürecidir (Göncü, 2019). Çeşitli gelişimsel altyapılara sahip çocuklar kültür çeşitliliğinin doğal elçisi olarak sınıflara aktarmaktadırlar. Bir kere ortaya çıkarılmış olan tema, diğer çocuklar tarafından da farklı günlerde kopyalanmış ve uygulanmıştır.

Oyunda çocuklar yaratıcılıklarını kullanarak, ifade güçlerini arttırmaktadırlar ve elde ettikleri deneyimleri hayatlarına aktarmaktadırlar (Bateson ve Paul, 2013). Çocuklar farklı materyalleri istedikleri şekilde ihtiyaçlarına göre farklı formlara dönüştürmüşlerdir. Tuvalet kağıdı rulosundan dürbün, kablo makarası ve sandalyeden tekerlekli sandalye, elektrik bandı ve şişe kapaklarından yılan gibi bulgulara da belirtilen örnekler çocukların doğrudan yaratıcılıklarının oyuna taşınması ve yaratıcılıklarının oyunu farklı boyutlarda sağlamasıdır.

Değişen oyun süresi, oyun sayısı, materyal sayısı, çocuğun günlük ihtiyacının değişken olduğunu ve bu ihtiyaçların oyuna doğrudan yansıdığını göstermektedir. Oyunun akışına çocukların istekleri ve ihtiyaçları karar vermiştir. Çocuğun oyundaki sağlayıcılık rolü, her zaman yönlendirilmesi gereken varlıklar olmadıkları, kendi kendilerine keşif ve merak duygularıyla öğrenmeye her zaman açık oldukları ve kendi yollarını oluşturabildiklerini kanıtlar niteliktedir. Gelişime uygun eğitim programlarının en temel özelliği, çocuğu merkeze almalarıdır (Kostelnik ve diğ.). Çocuk merkezilik, çalışmada gözlemlendiği gibi çocuklara sağlanan doğaçlama oyun zamanları ile sağlanabilmektedir.

5.2. Sağlayıcı Olarak Materyal

İkinci oyun sağlayıcı olarak ele alınan oyun materyali, oyunun vazgeçilmez öğelerinden biridir. 33 gün boyunca 588 kez materyalin kullanımı da büyük bir sağlayıcılık göstergesidir. Gözlem bulgu tablolarında da görüldüğü gibi oyun amacıyla üretilmiş materyallerin varlığı kadar, oyun amacıyla üretilmemiş materyallerin oyunda varlığı söz konusudur. Taşlar, karton kutu, dil çubukları ve kablo makarasının kullanıldığı çeşitli oyunlar gözlemlenmiştir. Literatürde yer alan çalışmalara (McDowel, 1937) benzer şekilde, çocuklar oyunlarında açık uçlu materyaller kullanmışlardır. Materyaller çocuğun hayal gücüne göre farklı formlara girmektedir.

Öncü ve Ünlüer (2010)'in çalışmasının aksine çocuklar gerçek nesneleri, oyuncak olmayan materyalleri de oyun içerisinde yaratıcı olarak kullanmışlardır. Materyalin çeşitliliği benzer fikirlere sahip çocukların aynı anda paralel uygulamalar yapmasını da sağlamaktadır. Belki aynı materyalden birden fazla sınıfta bulundurmak maliyetli bir durum olabileceken, görece daha az maliyetli olan açık uçlu materyallerle bu süreci yürütmek daha kolay olacaktır. Çocuklar sağlayıcılığı hesaplarken açıkça biçime değil, işlevselliğe odaklanmaktadırlar (Kyttä,2004).

Bulgular doğrultusunda, günlük materyal kullanımının 17 ve üzeri olduğu günler, oyun dışı davranışlar 5'in altında kalmıştır. Materyallerin çeşitliliği oyun çeşitliliğini de sağlamıştır. Bu açıdan bulgular, Storli ve Hagen ile Acer ve diğ. (2016) bulguları ile benzerlik göstermektedir. Materyalsiz oyunların da varlığı söz konusudur. Materyalin olmadığı yerde, oyun arkadaşı ile canlandırılan roller ifade etmek istenileni temsil etmektedir. Çocuk oyunu zihinde gerçekleşebilir, fakat erken çocukluk döneminde çocuk somut dünyada öğrenmelerini yapılandırır. Doğal olarak, oyunu da somutlaştırma ve oyun oynadığını belli etme, gösterme eğilimindedir. Materyallerin kullanımı açıkça çocuğun dünyasını ve gelişimini görünür hale getirmektedir. Öğrenmede ve gelişimde bireysel farklılıkları göz önüne aldığımızda, uyaran çeşidini fazlaştırmak, oyuna davet kuvvetlendirilmelidir. Her bir göz farklı bakacak, her bir kulak farklı duyacak, her bir el farklı dokunacaktır.

Zeka oyunları ya da kutu oyunları sınıfta büyük bir ilgiyle sahiplenilmektedir. Her gün mutlaka bir çeşit masa oyunu grup halinde oynanmıştır. Bu materyalin grup halinde oyunu sağladığını ve aynı zamanda oyunu izleyen bir grubu da sağladığı gözlemlenmiştir. Bir diğer açıdan sınıftaki hareketlilik sayısını da dengelemektedir. Bir grup çocuğun belli bir süre oturarak oynaması, hareket karmaşasının da önüne geçmektedir. Bir materyal, oyunda sosyalliği de sağlamaktadır.

Ness ve Ferenga (2016)'nın çalışması ile benzer bulgulara ve onun da ötesinde farklı bulgulara erişilmiştir. Blok merkezinde farklı ahşap bloklarla ve farklı boyutlarda plastik bloklarla yürütülen inşa sürecinde materyalin kullanımında bir fark olduğu söylenemez. Ek olarak, açık uçlu materyal diyebileceğimiz dil çubukları, boş oyun hamuru kapları ve tuvalet kağıdı ruloları ile de yapı inşaları gözlemlenmiştir.

Tüm çocuklar sağlıklı gelişimleri için, oyun materyalleri ile zaman geçirmelidirler (Çetin Dağ ve diğ., 2021). Oyun materyalleri konusunda gerekli farkındalığın

arttırılması için, verilen önem de defaatle savunulmalıdır. Okullarda oyun materyalleri konusunda durum tespiti yapılarak, erken çocukluk eğitiminin kalitesini arttırmayı hedefleyerek, standartlarımızı yükseltmek adına, kültürümüzle uyumlu olarak programımızda yer alan materyallerin ülkemiz genelinde tüm sınıflarda yaygınlaştırılması için çalışılmalıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarında, materyaller öğretmenin sorumluluğundadır. Nelerin sınıfta olacağını ilk belirleyen kişi öğretmendir. Bu bağlamda öğretmenin oyuna ve materyallere bakış açısı da önemlidir.

5.3. Sağlayıcı Olarak Oyun Ortamı

Üçüncü oyun sağlayıcı olarak, sınıf ya da oyun ortamından bahsedebiliriz. Sağlayıcılık, çevrede yer alan eylem olasılıklarının birey tarafından algılanmasıdır (Gibson, 1979). Çocukların ziyaret ettikleri merkezlerin temaları ve sergiledikleri oyun davranışları farklılık göstermektedir. Çocukların merkezde yer alan materyalleri kullandıkları kadar, merkezlerdeki materyalleri birbirine transfer ettikleri de gözlemlenmiştir. Çocuklar merkezlerin yani oyun mekanlarının oyun olasılıklarını algılayarak oyunlarını kurgulamaktadırlar. Acer ve diğ.(2016) çalışmasında gözlemlenen durumlara benzer şekilde, oyun ortamının düzeni açıkça çocukların oyuna odaklanma sürerlerinin uzunluğunda ve oyunlarının çeşitliliğinde etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Blok merkezindeki halıda yollar ve bir şehir tasviri bulunmaktadır. Çocuklarda trafik temasını çağrıştırdığı için, bloklarla araçlar yapıldığı, garaj inşa edildiği ve yollar inşa edilip arabaları blok merkezinde konumlandıkları görülmüştür. Bu durum ortamın sağlayıcılığının göstergesidir. Kitap merkezinin iki bölme ile çevrelenmesi ve minderlerle donatılması, çocuklarda ev temasını ve dramatik oyunu sağlamıştır. Neredeyse her gün bir grup çocuk ya ev yapmıştır, ya duvar örmüştür, ya minderlerde uyuyormuş gibi yapmıştır. Sınıfta açık alanın bulunması hareketli oyunlarında gerçekleştirilmesini sağlamıştır. Çocuklara oyun ve keşif için yeterli alan verildiğinde, sağlayıcılıkların gerçekleştirilme oranı arttırılmaktadır (Sandseter, Storli ve Sando, 2022).

Oyunun doğası gereği çocuklar ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda materyalleri özgürce seçme ve yönlendirme eylemi içindedirler. Bununla paralel olarak, çocukların ortamı düzenlemeye katıldığı sınıflara benzer şekilde (Mannasakis, 2020) , esnek şekilde düzenlenmiş bir sınıfta çocukların ortamı oyundaki ihtiyaçlarına göre değiştirdikleri

de gör÷lmektedir. Oyun alanının belirtilen standartlarda olması, çocukların bulundukları ortamı organize etmeye yönelik katılımlarını da arttırmaktadır. Materyallerin ve mobilyaların yerlerini değiştirmişlerdir. Çember alanında yer alan masaların ihtiyaca göre farklı yerlere taşınabiliyor, ayrılabiliyor olması da mekanın esnekliğinin sağlayıcılığıdır.

6. ÖNERİLER

Çalışmanın bulguları ışığında, erken çocukluk eğitim sınıflarında çalışan sorumlu kişilere ve araştırmacılara öneriler şekillenmektedir.

- MEB programı rehberliğinde erken çocukluk eğitim sınıflarında çeşitli öğrenme merkezleri düzenlenmelidir ve yaygınlaştırma çalışmaları yürütülmelidir.
- Erken çocukluk eğitim sınıflarında materyal sayısı çocuk sayısına denk bir şekilde standartlar göz önünde bulundurularak çeşitlendirilmeli ve çoğaltılmalıdır.
- Erken çocukluk eğitim sınıflarında çocukların sağlıklı gelişimi için her gün seçimlerin çocuklara bırakıldığı doğaçlama oyun zamanı düzenlenmelidir.
- MEB' e bağlı okullarda materyal ve oyun ortamı durumlarının incelendiği araştırmalar yapılmalıdır.
- “Oyuncak” kavramı yerine daha kapsayıcı olan “Oyun materyali” kavramı kullanılmalıdır.
- Erken çocukluk dönemi oyun araştırmaları farklı açılardan da yürütülerek, oyunun önemi ve kapsamı derinlemesine araştırılmalıdır.
- Erken çocukluk dönemi oyununda öğretmenin sağlayıcılık durumu araştırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acer, Dilek, Göksu Gözen, Zehra Saadet Fırat, Hatice Kefeli, Büşra Aslan. 2016. Effects of a redesigned classroom on play behaviour among preschool children. **Early Child Development and Care**. 186:12, 1907-1925
- Aktan Acar, Ebru. 2021. **Erken Çocukluk Eğitime Giriş**. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Barret, Peter, Fay Davies , Yufan Zhang , Lucinda Barrett. 2013. The impact of classroom design on pupils' learning: Final results of a holistic, multi-level analysis. **Building and Environment**. c. 89.
- Başkale, Hatice. 2016. Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğü. **Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi**. 9(1), 23-28.
- Bateson, Patrick, Paul Martin. 2013. **Oyun, Oyunseverlik, Yaratıcılık ve Buluş**. 2.bs. çev. Melih Pekdemir. Ayrıntı.
- Beate, Ellen, Hansen Sandseter. 2009. Affordances for Risky Play in Preschool: The Importance of Feature in the Play Environment. **Early Childhood Education Journal**, 36:439-446.
- Bekmezci, Hediye, Havva Özkan. 2015. Oyun ve Oyuncanın Çocuk Sağlığına Etkisi. **İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hast. Dergisi**. c.5.s.2:81-87.
- Bloch, Marianne, Sukyeong Choi. 1990. Conceptions of Play in the History of Early Childhood Education. **Child & Youth Care Quarterly**. c.19. s.1:31-48.
- Bolışık, Bahire, Hatice Bal Yılmaz, Betül Yavuz, Esra Tural Büyük. 2014. Yetişkinlerin Çocuklar için Oyuncak Seçimine Yönelik Davranışlarının İncelenmesi. **Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi**. c.3.s.4:976-990.

- Bower, Julie K., Derek P. Hales, Deborah F. Tate, Daniela A. Rubin, Sara E. Benjamin, Dianne S. Ward. 2008. The Childcare Environment and Children's Physical Activity. **American Journal of Preventive Medicine**. c. 34. s. 1: 23-29
- Bredenkamp, Sue. 2017. **Effective Practices in Early Childhood Education : Building a Foundation**. 3.bs. Pearson.
- Chemero, Anthony. 2003. An Outline of a Theory of Affordances. **Ecological Psychology**. c.15. s. 2:181-195.
- Cohen, Lynn E., Sandra Waite-Stupiansky. 2017. **Theories of Early Childhood Education**. Routledge.
- Creswell, John W. 2013. **Araştırma Deseni: Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları**. 4. bs. çev. Selçuk Beşir Demir. Eğiten Kitap.
- Creswell, John W. 2019. **Nitel Araştırmacılar İçin 30 Temel Beceri**. çev. Hasan Özcan. Anı Yayıncılık.
- Çetken, Hatice Şebnem. 2018. "An investigation of preschooler's play preferences regarding the design of outdoor play areas". Yüksek Lisans Tezi. ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin Dağ, Nevin, Emine Türkkan, Alper Kaçar, Hüseyin Dağ. 2021. Children's Only Professions: Playing with Toys. **Northern Clinics of Istanbul**. 8(4). 414-420
- Dhingra, Rajni, Sarika Manhas, Anita Raina. 2005. Play Pattern in Preschool Setting. **Journal of Human Ecology**. c.18. s.1:21-25.
- Egemen, Ayten, Özge Yılmaz, İpek Akil. 2004. Oyun, Oyuncak ve Çocuk. **ADÜ Tıp Fakültesi Dergisi**. c.5. s.2. :39-42.
- Erden, Şule, Fatma Alisinanoğlu. 2002. Anaokullarına Devam Eden Çocukların Ebeveynlerinin Çocuk Oyun ve Oyuncakları Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. **Çukurova Eğitim Fakültesi Dergisi**. c.22. s.2.:42-49.
- Fraenkel, Jack R., Norman E. Wallen, Helen H. Hyun. 2015. **How to Design and Evaluate Research in Education**. 9. bs. McGraw-Hill Humanitie, New York.
- Frost, Joe L., Sue Clark Wortham, Robert Stuart Reifel. 2008. **Play and Child Development**. 4. bs. Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Merrill Prentice Hall.

- Gibson, James. 1979. **The Ecological Approach to Visual Perception**. Boston: Houghton Mifflin Print.
- Goodhall, Natasha, Cathy Atkinson. 2019. How do children distinguish between ‘play’ and ‘work’? Conclusions from the literature. **Early Child Development and Care**. s. 189 c. 10 :1695-1708.
- Göl-Güven, Mine. 2017. Play and flow: Children’s culture and adults’ role. **Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi**. c. 1 s. 2 : 247-261
- Göncü, Artin. 2019. **Oyunda Büyümek: Çocuk Gelişimi ve Eğitime Sosyokültürel Bakış**. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları
- Gull, Carla, Jessica Bogunovich, Suzanne Levenson Goldstein, Tricia Rosengarten. 2019. Definitions of Loose Parts in Early Childhood Outdoor Classrooms: A Scoping Review. **The International Journal of Early Childhood Environmental Education**, 6(3), p. 37
- Heft, Harry. 1988. Affordances Of Children’s Environments: A Functional Approach To Environmental Description. **Children’s Environments Quarterly**. c.5. s.3: 29–37.
- Heft, Harry, Marketta Kytta. 2006. A Psychologically Meaningful Description of Environments Requires a Relational Approach. **Housing, Theory and Society**. c. 23. s. 4 :210–213.
- Hughes, Bob. 2001. **Evolutionary Playwork and Reflective Analytic Practice**. Routledge.
- Howe, Ninna, Jamie Leach, Ganie DeHart. 2021. “This is a mailbox, right?”: Associations of play materials with siblings’ and friends’ shared meanings during pretend play. **Journal of Early Childhood Research**. c. 20. s.1 :80-92.
- Hyövenen, Pirkko, Marjaana Kangas. 2007. From Bogey Mountains to Funny Houses Children’s Desires for Play Environment. **Australian Journal of Early Childhood**. 32(3). 39-47.
- Johnson, James E., James F. Christie, Thomas D. Yawkey. 1999. **Play and Early Childhood Development**. 2. bs. NewYork: Longman.

- Johnson, James F., Monirah Al-Mansour, Serap Sevimli Çelik. "Researching Play in Early Childhood". **Handbook of Research Methods in Early Childhood Education, Volume II**. Information Age Publishing. 2015. 473-506.
- Kostelnik, Marjorie J., Anne K. Soderman, Alice Phipps Whiren, Michelle L. Rupiper. 2019. **Gelişime Uygun Eğitim Programı: Erken Çocukluk Eğitiminde En İyi Uygulamalar**. 7. bs. çev. Emine Ahmetoğlu, İbrahim Hakkı Acar. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Lifter, Karen, Emanuel J. Mason, Erin E. Barton. 2011. Children's Play, Where We Have been and Where We Could Go. **Journal of Early Intervention**. c.33. s.2 :281,297.
- Liliard, Angeline S. 1993. Pretend Play Skills and the Child's Theory of Mind. **Child Development**. c. 64. s. 2 : 348-371.
- Little, Helen, Naomi Sweller. 2015. Affordances for risk-taking and physical activity in Australian early childhood education settings. **Early Childhood Education Journal**. c. 43 s. 4 : 337-345.
- Mannasakis, Evangeline Smaree. 2020. Children's participation in the organisation of a kindergarten classroom. **Journal of Early Childhood Research**. 18(1), 18-28.
- MEB. 2013. **Okul Öncesi Eğitim Programı**. Ankara: Meb Basımevi.
- McAfee, Oralie, Deborah J. Leong. 2011. **Erken Çocukluk Döneminde Gelişim ve Öğrenmenin Değerlendirilmesi ve Desteklenmesi**. 5. bs. çev. Birsen Ekinci. Nobel Akademik Yayıncılık.
- McDowell, Marion Sill. 1937. Frequency of Choice of Play Materials by Pre-school Children. **Child Development** . c.8 s.4 :305-310.
- McInnes, Karen, Justine Howard, Gareth Miles, Kevin Crowley. 2011. Differences in practitioners' understanding of play and how this influences pedagogy and children's perceptions of play. **Early Years**, 31(2), 121-133.
- Michaels, Claire F. 2003. Affordances: Four Points of Debate. **Ecological Psychology**. c. 15. s. 2 :135-148.
- Mooney, Carol Golhat. 2013. **Theories of Childhood An Introduction to Dewey, Montessori, Erikson, Piaget & Vygotsky**. Redleaf Press.

- Møller, Signe Juhl. Imagination, Playfulness, and Creativity in Children's Play with Different Toys. **American Journal of Play**. c.7. s.3. :322-345.
- Ness, Daniel, Stephen J. Farenga. 2016. Blocks, Bricks, and Planks: Relationships between Affordance and Visuo-Spatial Constructive Play Objects. **American Journal of Play**. c.8. s.2.: 201-227
- Nutbrown, Cathy. 2006. **Key Concepts in Early Childhood Education and Care**. Sage Publication.
- Osiurak, François, Yves Rosetti, Arnaud Badets. 2017. What is an Affordance? 40 years later. **Neuroscience and Biobehavioral Reviews**, 77, 403-417.
- Öncü Çelebi, Elif, Esra Ünlüer. 2010. Preschool children's Using of Play Materials Creatively. **Procedia Social and Behavioral Sciences**. 4457-4461.
- Önder, Alev, Hande Arslan Çiftçi. 2017. **Erken Çocuklukta Oyun ve Oyun Yoluyla Öğrenme**. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Özer, Arzu, A. Cenk Gürkan, M. Oğuz Ramazanoğlu. 2006. Oyunun Çocuk Gelişimi Üzerine Etkileri. **Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi**. c. 4 s. 3: 54-57.
- Parten, Mildred. 1932. Social participation among pre-school children. **The Journal of Abnormal and Social Psychology**. c. 27. s. 3 ; 243–269.
- Pattillo, Janice, Elizabeth Vaughan. 1992. **Learning Centers for Child-Centered Classrooms**. National Association Publications.
- Piaget, Jean. 1951. **Play, Dream and Imitation in Childhood**. Routledge.
- Pols, Auke J.K. 2012. Characterising Affordances: The Descriptions-of-affordances-model. **Design Studies**, 33(2), 113-125.
- Priskie, Björn, Rob Withagen, Joanne Smith, Frank T.J.M. Zaal. Affordances in a simple playscape: Are children attracted to challaenging affordances?. **Journal of Environmental Psychology**, 41, 101-111.
- Rubin, K. H., Howe, N. 1985. Toys and play behaviors: An Overview. **Topics in Early Childhood Special Education**, 5(3), 1-9.
- Rubin, Kenneth H. , Nina Howe. 1985. Toys and Play Behaviors: An Overview. **Topics in Early Childhood Special Education**. c.5. s.3:1-9.

- Rubin, Kenneth H., Terrence L. Maioni, Margaret Hornung. 1976. Free Play Behaviors in Middle and Lower Class Preschoolers: Parten and Piaget Revisited. **Child Development**. c47. 414-419.
- Sando, Ole Jahon. 2019. The physical indoor environment in ECEC settings: children's well-being and physical activity. **European Early Childhood Education Research Journal**. c. 27. s. 4 :506-519.
- Sandseter, Ellen Beate Hansen, Rune Storli, Ole Johan Sando. 2022. The relationship between indoor environments and children's play – confined spaces and materials. **Education**. c. 50 s. 5 : 551–563.
- Salih Rakap. 2019. **Çocuklarla Yapılan Araştırmalarda Etik**. Nobel Akademi Yayınları
- Sheridan, Marry D. 2011. **Play in Early Childhood: From Birth To Six Years**. 3.bs. Routledge.
- Storli, Rune, Trond Loge Hagen. 2010. Affordance in Outdoor Environments and Children's Physically Active Play in Pre-school. **European Early Childhood Education Research Journal**, 18(4), 445-456.
- Sutton-Smith, Brian. 2001. **The Ambiguity of Play**. Harvard University Press.
- Takhvar, Mehri, Peter K. Smith. 1990. A Review and Critique of Smilansky's Classification Scheme and the "Nested Hierarchy" of Play Categories. **Journal of Research in Childhood Education**. c. 4. s. 2: 112-122.
- Tuğrul, Belma, Menekşe Boz, Gonca Uludağ, Özge Metin Aslan, Serap Sevimli Çelik, Aylin Sözer Çapan. 2019. Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Okuldaki Oyun Olanaklarının İncelenmesi. **Trakya Eğitim Dergisi**, 9(2), 185-198.
- Turan, Selahattin. 2019. **Eğitimde Araştırma Yöntemleri**. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Trawick-Smith, Jeffrey, Sudha Swaminathan, Brooke Baton, Courtney Danieluk, Samantha Marsh, Monika Szarwacki. 2017. Block play and mathematics learning in preschool: The effects of building complexity, peer and teacher interactions in the block area, and replica play materials. **Journal of Early Childhood Research**, 15(4), 433-448.

Wood, Elizabeth. 2005. **Play, Learning and the Early Childhood Curriculum**. Sage Publications.

Winnicot, Donald W. 1971. **Oyun ve Gerçeklik**. çev. Tuncay Birkan. Metis Yayınları.

Yenenci Avcı, Yıldız. 2014. Türk Atasözlerinde Çocuğa Bakış. **Mehmet Akif Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. c.6 s.11 :203-226.

EKLER

Ek 1. Araştırma Amaçlı Çalışma İçin Çocuk Rıza Formu

Sayın Veliler,

Yıldız Teknik Üniversitesi, Okul Öncesi Öğretmenliği, Yüksek Lisans eğitimi kapsamında, “Erken Çocukluk Döneminde Oyunun Sağlayıcılarının İncelenmesi” başlıklı tez araştırmasını yürütmekteyiz. Araştırmanın amacı, anaokuluna devam eden 5-6 yaş aralığında olan çocukların günlük oyunları sırasında ne tür materyalleri kullandıkları, kullanılan materyallerin çoğunlukla hangi tür oyunu desteklediğini, çocukların arkadaşları ve sınıf ortamında bulunan diğer uyaranların oyunlarına nasıl katkı sağladığını incelemektir.

Katılmasına izin verdiğiniz takdirde, çocuklarınız dönem sonuna kadar her gün oyun saati sırasında gözlemlenecektir. Gözlem esnasında çocuklarınızın dikkatlerini dağıtmamak ve oyunlarına doğrudan müdahale etmemek için sınıfın öğretmeni tarafından kısa video kayıtları fotoğraflar ve gözlem kayıtları alınacaktır. Daha sonra bu kayıtlar araştırmacı ve öğretmen tarafından değerlendirilecek ve dönem sonu gelişim raporlarına çocuğunuzun gelişimsel değerlendirmesi olarak eklenerek sizinle paylaşılacaktır. Bu veli izin formu anne veya baba - ikisinden biri- tarafından doldurabilir. Çocuğunuz hakkınızda elde edilen herhangi fotoğraf, kayıt ve bilgi paylaşılmayacak, kişisel gizlilik kapsamında korunacaktır. Toplanan bilgiler sadece araştırmacı tarafından bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Çalışmaya katılmanız, çocuğunuzun gelişimi, ilgi alanlarının ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde size ve öğretmenlerine daha kapsamlı bilgiler sunacaktır.

Saygılarımızla,

Araştırmacı, Merve GEMİCİ KOŞAR

Danışman, Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun geleni işaretleyiniz ve imzanızı atarak bu formu çocuğunuzla okula geri gönderiniz.

Bu araştırmaya çocuğum’nın katılımcı olmasına izin veriyorum ☐

izin vermiyorum ☐

Baba Adı-Soyadı.....

Anne Adı-Soyadı.....

İmza

İmza

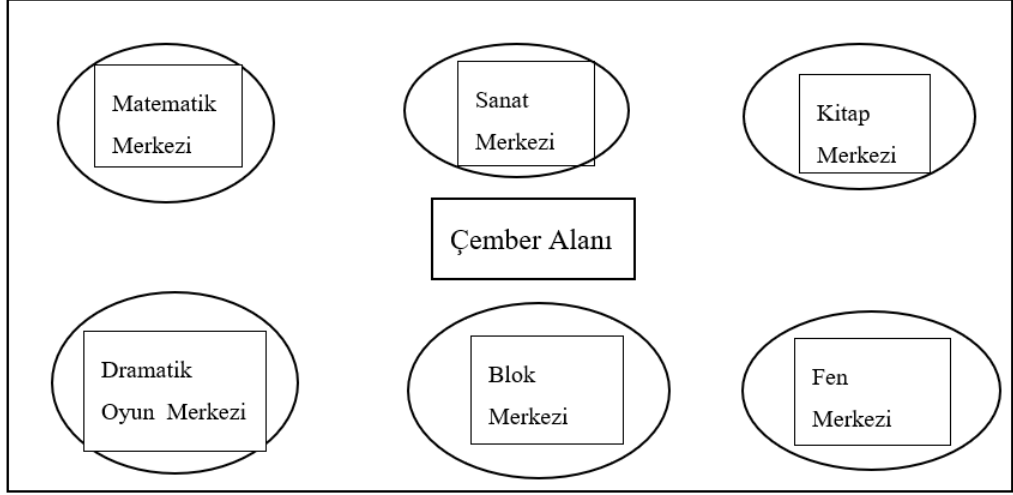

Ek 2. Veri toplama Aracı – Parten/Piaget Oyun Kayıt Formu

Çocuğun adı:			Kullandığı materyal	Notlar
Gözlem Tarihi:				
Birinci Gözlem Turu	Bilişsel Seviye	Fonksiyonel Oyun		
		Yapılandırmacı Oyun		
		Dramatik Oyun		
		Kurallı Oyun		
	Sosyal Seviye	Tek Başına Oyun		
		Paralel Oyun		
		Grup Oyunu		
	Oyun Dışı Davranış			
İkinci Gözlem Turu	Bilişsel Seviye	Fonksiyonel Oyun		
		Yapılandırmacı Oyun		
		Dramatik Oyun		
		Kurallı Oyun		
	Sosyal Seviye	Tek Başına Oyun		
		Paralel Oyun		
		Grup Oyunu		
	Oyun Dışı Davranış			
Üçüncü Gözlem Turu	Bilişsel Seviye	Fonksiyonel Oyun		
		Yapılandırmacı Oyun		
		Dramatik Oyun		
		Kurallı Oyun		
	Sosyal Seviye	Tek Başına Oyun		

		Paralel Oyun		
		Grup Oyunu		
	Oyun Dışı Davranış			

Davranış Haritası

Ek 3. Etik Kurul İzin Belgesi

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Toplantı Tarihi: 29.04.2021

Toplantı No:2021/02

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU TOPLANTI KARARI

Yürütücülüğünü Üniversitemiz Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM danışmanlığında lisansüstü öğrencisi Merve GEMİCİ KOŞAR' ın yapacağı "Erken çocukluk döneminde oyunun sağlayıcılarının incelenmesi" adlı çalışma ve bu çalışmada kullanılacak veri toplama araçları ve yöntemlerine ilişkin bilgilerde etİğe aykırı herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Etik Kurul Üyeleri

Prof. Dr. Murat DONDURAN
Başkan

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ
Üye

Prof. Dr. Gülhayat GÖLBAŞI ŞİMŞEK
Üye

Doç. Dr. Mehmet Emin KAHRAMAN
Üye

Doç. Dr. Senay OĞUZZİMUR
Üye

Doç. Dr. Yasin ŞEHİTOĞLU
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Güzin AKYILDIZ
Üye